

ע"פ 8515/13 - גרא זכרייב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 8515/13

לפני:
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: גרא זכרייב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין מיום 12.9.2015 ועל גזר הדין
מיום 29.10.2013 של בית המשפט המחוזי בחיפה
בת"פ 333-11-12 שניתנו על-ידי השופט ד' פיש

תאריך הישיבה: ט"ו באייר התשע"ה (4.2015)

בשם המערער: עו"ד יגאל כהן; עו"ד ליאור בנימין

בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ד' פיש) בת"פ 333-11-12. בהכרעת הדין מיום 12.9.2013 הורשע המערער (להלן: זכרייב) לאחר ניהול הוכחות בעבירות של איומים, הצתה (2 עבירות) ושוד. עוד הורשע זכרייב, לפי הודאתו, בגניבת רכב (3 עבירות) ומסחר ברכב או בחלקים גנובים (3 עבירות), הרשעה עליה אין עמוד 1

ערעור (להלן: האישום הרביעי). בגזר הדין מיום 29.10.2013 הושתו על זכרייב 6 שנות מאסר בפועל (בניכוי תקופת מעצרו), מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של ₪ 5,000. זכרייב חוייב גם בתשלום פיצוי בסך של ₪ 17,500.

עיקרי כתב האישום

2. כתב האישום כולל ארבעה אישומים, ומגולל התרחשויות בחודשים יוני עד מחצית אוקטובר 2012. על-פי המתואר באישום הראשון, זכרייב ורעות קרני (להלן: רעות) ניהלו בעבר מערכת יחסים, ממנה נולד ילד משותף. בהמשך נישאה רעות לאביעד קרני (להלן: המתלונן). על רקע סירובה של רעות לחדש את הקשר עמו, פנה זכרייב, עובר לתאריך 14.10.2012, אל המתלונן וביקש להיפגש עמו. משסרב המתלונן להיפגש, החל זכרייב לאיים, קילל אותו "זונה" ו"פחדן", ודרש ממנו להיפגש עמו "בכדי להודות לו על שגידל את בנו ב-4 השנים האחרונות". על רקע זה, בתאריך 14.10.2012 לפנות בוקר שילח זכרייב במזיד אש ברכבו של המתלונן מסוג מזדה 3 (להלן: הרכב) בחדרה. חלקו הקדמי של הרכב נשרף. בגין מעשים אלה הואשם זכרייב בעבירות של איומים והצתה.
3. על-פי האישום השני, בחודשים מרץ עד ספטמבר 2011 עבד זכרייב כנהג משאית בקו חלוקת לחם אצל מר שמיר שושן, בעל חברת הובלות (להלן: שושן). לאחר סיום עבודתו של זכרייב אצל שושן, נותרו ביניהם מחלוקות, על רקע טענתו של זכרייב כי שושן נותר חייב לו כספים. בתאריך 12.6.2012 או בסמוך לכך התקשר שושן אדם שזהותו אינה ידועה למשיבה (להלן: המאיים), ודרש ממנו לשלם את חובותיו לזכרייב, באימו "שלא יהיה גיבור" ו"שלא יתפלא אם יקום בוקר אחד וימצא גחל במקום משאית". על רקע האמור, בתאריך 27.6.2012, באישון ליל, ברחוב רוטשילד סמוך לכניסה לקניון בחדרה, שילח זכרייב אש במזיד במשאית מסוג טויוטה השייכת לשושן. חלקה הקדמי ימני חיצוני של המשאית נשרף וכן גם פנים הקבינה. בתאריך 8.7.2012 העביר שושן לחשבונו של זכרייב ₪ 3,000, כיוון שפחד מפניו וכדי שלא יוצתו משאיות נוספות. בגין מעשים אלה, הואשם זכרייב בעבירה של הצתה.
4. על-פי האישום השלישי נכנס זכרייב, בתאריך 21.8.2012 לפני הצהריים לסניף של בנק לאומי ברחוב שיבת ציון 1 בגבעת אולגה (להלן: הבנק) כשהוא חובש קסדה לראשו ומצויד בחפץ הנחזה כאקדח (להלן: האקדח). זכרייב איים על הפקידה באמצעות האקדח, נתן לה שקית והורה לה ליתן לו את הכסף. הפקידה פחדה מפניו, הכניסה סך של כ- 40,000 ₪ לשקית, ומסרה אותה לזכרייב. זכרייב נטל את השקית ונמלט מהבנק. בגין מעשה זה הואשם זכרייב בביצוע עבירה של שוד.
5. לבסוף, על-פי האישום הרביעי, בתאריך 16.8.2012 או בסמוך לכך, עת עבד כנהג של משאית מטאטא, הבחין זכרייב בכלי רכב מסוג אופל ומזדה, שניהם משנת יצור 1995, כשהם חונים בחדרה, והחליט לגנוב אותם ולמכרם לפירוק וחלקים. זכרייב הזמין גרר, הזדהה לפני נהג הגרר כבעלים של כלי הרכב, גרר אותם באמצעותו למוסך בברטעה המזרחית ומכר אותם בתמורה ל- 1,800 ₪, כל זאת ללא רשות מאת בעליהם החוקיים. בדומה, בתאריך 13.9.2012, בצהרי היום, הבחין זכרייב בחדרה ברכב מסוג יונדאי, נקט בדרך זהה למתואר לעיל, מכר את הרכב בתמורה ל- 600 ₪, במוסך בברטעה, ללא רשות בעליו. בגין המעשים הללו הואשם זכרייב בעבירות של גניבת רכב ושל מסחר ברכב או בחלקים גנובים.

עיקרי הכרעת הדין בבית המשפט המחוזי

האישום הראשון

6. ניתן לחלק את קביעותיו של בית המשפט המחוזי לשלושה מקטעים – ההתרחשויות טרם ההצתה, אירוע ההצתה עצמו, והנעשה לאחריו.

טרם ההצתה – מניע ואיומים

7. בית המשפט המחוזי קבע, כי במהלך חודש אוקטובר ניהלו זכריב ורעות רומן קצר אשר הסתיים כאשר רעות החליטה לתת סיכוי נוסף לנישואיה עם המתלונן. בעדותו בבית המשפט, ביקש זכריב לצייר תמונה לפיה הוא לא חפץ בחידוש הקשר עם רעות, היה אדיש להחלטתה, ורצה להרחיק עצמו ממנה ומן המתלונן. בית המשפט דחה גרסה זו וקבע: "רעות בהתנהגותה יצרה אצל הנאשם תחושה לפיה התא המשפחתי שלהם יאוחד בשנית וכאשר חזרה בה ושללה זאת ממנו, חש הנאשם מתוסכל ומאוכזב... נוכח תחושותיו, בחר הנאשם לבצע את פעולת הנקם – הצתת הרכב" (פסקה 286 להכרעת הדין).

8. תימוכין לקביעתו זו מצא בית המשפט ברצף של הודעות טקסט טלפוניות (להלן: מסרונים) אשר הוחלפו בין זכריב לבין רעות (ת/34) מיום 11.10.2012 ועד למועד ההצתה. המסרונים הללו מלמדים כי הציפייה והרצון שהתפתח אצל זכריב לחידוש הקשר עם רעות ועם בנם, היוו ככל הנראה מניע להצתת הרכב. באחד המסרונים כתב זכריב "מצטער שלא עניתי לך ביי כפרה תביני שאני שבור אין לך מושג" (מסרון 125), ובהמשך (מסרון 127) "הלוואי שהיית מרגישה את זה אשה". במענה השיבה רעות (מסרון 128) "רק בלי שטויות בבקשה", וזכריב מצדו – "כנראה לא הקשבת לי זה שאת לא רוצה אותי אין בעיה אבל לא אמסור את א' בידי אף גבר בעולם וההצגה רק מתחילה שלב אחר שלב נתחיל בעדינות ונראה לאן צריך להגיע וגם אני מצטער כמו שאמרת לי" (מסרון 129). כאשר רעות שאלה האם מדובר באיום לקחת את בנה ממנה, השיב זכריב "מה אני לא מתבטא ברור לא יהיה בידי גבר את אמא שלו הוא צריך אותך" (מסרון 134). את תחושותיו חזר זכריב וביטא ביום 13.10.2012, היום שלפני ההצתה: "וואלה אהבה אסורה. אלוהים מה יהיה הכאב כל יום גדל אלוהים מה יהיה בליבי אני שואל נפגשים בחצות לא יודעים מה לעשות אוהבים לא חושבים ושומרים הכל בסוד" (מסרון 138). לאחר שעתיים הוסיף: "חיים שלי הסברתי לך שבלעדייך וכלי א' אין לי ערך לחופש... תפגשי אותי נדבר כפרה" (מסרון 139). במענה, ביטאה רעות חשש מובהק: "אני מפחדת להגיד לך איפה אני כי אני יודעת מה אתה מתכנן ואני לא רוצה שתעשה את זה כרגע אני לא אוכל לפגוש אותך עד שאני יתגבר על הרגשות שלי" (מסרון 141). בהמשך הוסיפה, כי עליה "להתגבר עליו ולעבוד על נישואיה" (הציטוטים מתוך הכרעת הדין, פסקה 286). בית המשפט המחוזי קבע, כי שעות ספורות קודם להצתה, הבין זכריב כי רעות העדיפה את המתלונן על-פניו. במילותיו "אין לי ערך לחופש" העיד זכריב על כוונותיו לחצות את הקווים האדומים, כפי שאכן עשה (פסקה 286 להכרעת הדין).

9. בית המשפט הוסיף והפנה, למעלה מן הצורך לשיטתו, לעדויות אשר תומכות במסקנתו – עדות אמו של זכריב, וכן עדויותיהם של רעות ושל המתלונן, לרבות דבריהם לחוקרי המשטרה. נביא דברים אלה בקצרה. בעוד זכריב טען, כי הרקע לפרידתו מרעות היה התרועעותה עם גברים אחרים (עמוד 199 לפרוטוקול), העידה אמו של זכריב, כי ברקע הדברים עמד דווקא כעסה של רעות על כך שאין הוא מבלה עמה. גם במשטרה העידה האם, כי בנה רצה לחזור אל רעות, בעוד היא התנגדה לכך (ת/132, עמוד 3). רעות סיפרה במשטרה, כי אחותו של זכריב אמרה לה, כי הוא עדיין אוהב אותה, וכי זכריב אמר לה כי חיכה זמן רב לשובם להיות יחד (ת/37, עמוד 3). עוד הפנה בית המשפט אל דבריו של זכריב למדובב אשר הוכנס לתא המעצר (להלן: המדובב). זכריב תאר עצמו כגרוש, ציין כי בכוונת גרושתו להינשא בשנית, ואמר כי לא יתן לה לעשות כן, ותמיד יעמוד באמצע (מט 1 – 39/12, עמודים 53 ו-58 לפרוטוקול).

10. בית המשפט המחוזי הוסיף והפנה (פסקאות 289-292 להכרעת הדין) לעדותו של המתלון, לפיה ימים ספורים טרם ההצתה ביקש זכריב להיפגש עמו. משסרב, אמר לו זכריב "מה אתה זונה, אני רוצה לפגוש אותך ולהודות לך שגידלת לי את הילד". מאז החל זכריב לחפש את המתלון ואת רעות בחדרה. לטענת המתלון, שכנתו מסרה לו כיומיים לאחר מכן, כי זכריב היה אצלה. זאת ועוד, יומיים טרם ההצתה הגיע זכריב לאסוף את בנו א'. המתלון הביט מבעד לחלון וראה את זכריב הולך לכיוון הרכב. בהמשך הבחין המתלון בשריטה על דלת הרכב. עוד העיד המתלון, כי כאשר היה זכריב בקשר עם רעות, הודה באזניה כי הוא עוקב אחריה ויודע היכן הם גרים (עמודים 45-46 לפרוטוקול). המתלון אישר כי פחד מפני זכריב וחש מאויים. את לשון הודעתו של זכריב, "ההצגה מתחילה", הבין המתלון כך: "ההצגה מתחילה, התחילו בזה ששרפו לי את האוטו, לאן נצטרך להגיע? אני לא יודע" (עמודים 52-53 לפרוטוקול). דברים אלו מתיישבים עם דבריו של יריב מלכה, סייר במשטרה (להלן: מלכה) אשר העיד, כי המתלון אמר לו שזכריב איים עליו ואמר לו שיטפל בו בשלבים שלבים (עמוד 140 לפרוטוקול; פסקה 139 להכרעת הדין).

11. אשר לעדותה של רעות, כאשר נשאלה האם זכריב הפגין אלימות כלפי המתלון, השיבה "פיסית - לא" (עמוד 33 לפרוטוקול). בהודעתה ציינה (ת/35, עמוד 1), כי כאשר פגשה את זכריב הוא "רמז שהוא תכנן לעשות לאביעד משהו". זכריב אמר לה שהוא יודע כי יש להם רכב מאזדה 3 כסופה עם שלטים למכירה (שם, עמוד 3). עוד מסרה, כי זכריב עקב אחריה ואחרי המתלון והגיע לבית הוריה כשהוא מלווה בחבריו. כאשר רעות ירדה למטה, אמר זכריב לחבריו כי הם "משוחררים" (שם, עמוד 2). בית המשפט הוסיף והפנה לדבריה של רעות לרפ"ק זוהר מוסלאוי (להלן: מוסלאוי), כי עברה עם המתלון וילדיה אל בית הוריה, כיוון שבשבועות שקדמו לכך הטריד אותה זכריב ואיים עליה (ת/60).

12. בית המשפט המחוזי דחה את הסברו של זכריב, לפיו המסר אותו העביר נועד לרעות, אשר רצתה כי יחזרו להיות יחד, הסבר המנוגד לנוסח המסרון המסויים, כמו גם לרצף המסרונים שחלקם צוטט לעיל. עוד דחה בית המשפט את הסברו של זכריב לפיו רצה להודות למתלון. בית המשפט הוסיף וציין, כי זכריב הודה, כי אין סיבה לכך שרעות תתלון נגדו (פסקה 292 להכרעת הדין).

13. גרסתו של זכריב נדחתה גם בשים לב לדבריו אל המדובב: "אני איימתי עליו... אני מחכה לו מתחת לבית... אמרתי לו שלב אחרי שלב אני אטפל בך... אני אביא לו אותה כיפה אדומה" (פסקה 123 להכרעת הדין). בבית המשפט אישר זכריב כי כוונת המילים "כיפה אדומה" היא מכות. בית המשפט ציין, כי טענתו של זכריב בדבר "פער תהומי" בין תמליל ההקלטות של השיחות בינו לבין המדובב לבין עדויותיו הכתובות של המדובב נטענה בעלמא, ומכל מקום המשיבה הפנתה אל תמליל ההקלטות. בית המשפט ציין את הפסיקה בדבר חשיבותם של אמצעים דוגמת הקלטה, נוכח הפרופיל האנושי של המדובבים (ע"פ 1354/03 דקר נ' מדינת ישראל פ"ד נח(2) 83 (2004), פסקה 7 לדברי השופט ס' ג'ובראן). עוד ציין בית המשפט, כי זכריב ניסה תחילה להרחיק עצמו מהמדובב בכך שבראשית העימות ביניהם טען כי אינו מכירו (פסקאות 293-294 להכרעת הדין).

ההצתה

14. בית המשפט דחה את טענת ההגנה, לפיה מעדותו של החוקר אבישי שפיר עולה, כי אין קביעה ודאית בדבר הצתה בזדון. שפיר אישר, כי מסקנתו היא שהאירוע הוא תוצאה של הצתה בזדון, אולם הסביר שכאשר אין בנמצא תיעוד מצולם של אדם מצית, אלא נסמכים על סימנים שונים, הדבר אינו נקבע באופן מוחלט אלא בסבירות גבוהה (פסקה 295 להכרעת הדין; ת/33). לעניין ההצתה עצמה הפנה בית המשפט המחוזי גם לדבריו של זכריב למדובב, כי

כל הבניין כמעט נשרף כיוון שהרכב עמד מתחתיו, וכי מדובר במאזדה "3 החדשה" (פסקה 293 להכרעת הדין).

השתלשלות העניינים לאחר ההצתה

15. בהתייחס לשלב זה נתן בית המשפט המחוזי את דעתו על תגובתה של רעות בסמוך להצתה, לעובדה שהיתה מפוחדת בשעת חקירתה ובמועד עדותה, ל"תרומתו" של זכריב לתחושתה זו, לחום המנוע של האופנוע בשעת המעצר ולהעלמותו לאחריו, לבקיעים שנתגלו בטענת האליבי, כמו גם לדבריו של זכריב בחקירתו במשטרה ובעדותו בבית המשפט. נביא את הדברים הללו כסדרם.

16. בסמוך לאחר ההצתה, ביום 14.10.2012 בשעה 04:44, שלחה רעות לזכריב את המסרון הבא: "למה אתה עושה את זה? למה? בגללך אני צריכה לצאת מהבית עם הילדים באמצע הלילה כשהם משתעלים מעשן??? שמח? מאושר?????????". זכריב לא הגיב. בהמשך טען, כי ראה את המסרון רק מאוחר יותר, כאשר היה במעצר (פסקה 287 להכרעת הדין).

17. בית המשפט המחוזי הפנה לעדותו של קצין אגף חקירות ומודיעין בתחנת המשטרה בחדרה, סמי סיאגה (להלן: הקצין סיאגה): "אני דבר אחד לא אשכח מהחקירה חשש של המתלוננת מגרא. החשש שהוא יפגע בה" (פסקה 290 להכרעת הדין). ביטוי לכך ניתן גם בהודעתה של רעות עצמה במשטרה: "לא רציתי לספר. זה לא משהו שיגרום לחיים שלי להיות יותר טובים. להיפך. הוא רק יחפש אותי עכשיו להתנקם. אני לא אהיה פה. לא בגלל שאני הולכת לחו"ל או להתאבד. בגללו" (ת/37, עמוד 3). בית המשפט ציין את סירובה של רעות לשתף פעולה בעדותה בבית המשפט (עמוד 37 לפרוטוקול). מדבריה עלה, כי העדיפה לשתוק מאשר להתמודד עם התוצאות של חשיפת הדברים. רעות הוכרזה עדה עוינת. משנשאלה האם לתחושתה היה זה זכריב אשר הצית את הרכב השיבה: "לא יכולה להגיד ב-100% אבל אין לי אויבים או משהו" (עמוד 35 לפרוטוקול). בחקירתה הנגדית אישרה, כי משהו מטעם זכריב יצר עמה קשר לפני הדיון, אך סירבה להרחיב בדברים בעניין זה (עמוד 29 לפרוטוקול). הדבר הוכחש על-ידי זכריב (עמוד 170 לפרוטוקול). יצוין, כי בדומה הכחיש זכריב את הרושם שציירה רעות מעובדת הגעתו ביחד עם חבריו לבית הוריה: "שחררתי את החיילים שלי שעמדו עם אמ 16 באוטו נראה לך שאני ראש משפחת פשע?" (עמוד 181 לפרוטוקול). בית המשפט קבע, כי נראה שזכריב פעל באמצעות אחרים, הן בהקשר זה, הן בקשר עם האישומים האחרים (לעניין שוד הבנק – העלמת האופנוע; לעניין הצתת המשאית – האיום על ששון, פסקה 291 להכרעת הדין).

18. כאשר הגיע מסלאווי לביתו של זכריב, בשעה 06:15 בבוקר, על מנת לעצור אותו, מצא את האופנוע של זכריב מוסתר מאחורי הבית כאשר המנוע שלו עודנו חם (ת/60). זכריב טען, כי בחצות הניע את האופנוע לצורך בדיקה יחד עם חברו אלכס לוינסטיין (אפרין) (להלן: אלכס). כאשר נשאל על פשר הדחיפות לבדוק את המצבר ולנסות להניע את האופנוע בשעה כה מאוחרת, השיב זכריב כי הם "חברה צעירים משועממים" וכי ביום שלמחרת, יום א', יש יום עבודה ו"חלקי החילוף של אלכס פתוח, הוא יודע ובודק ויכול להגיד אם צריך מצבר חדש... סתם להתייעץ איתו". ברם, גרסה זו נשללה בעדותו של אלכס. לדבריו, כלל לא ידע שיש לזכריב אופנוע. כמו כן ציין, כי אין ברשותו אלטרנטיב (עמודים 171-172 לפרוטוקול). בית המשפט המחוזי הוסיף וציין, כי גם אם היה מקבל את טענתו המופרכת של זכריב לפיה בחצות הלילה התניע את האופנוע לפרק זמן קצר, יחד עם אלכס, הרי שזכריב הודה כי לא השתמש בו מאז (עמוד 165 לפרוטוקול). בית המשפט קבע: "מכאן אין זה סביר כי מנועו של האופנוע נותר חם במשך למעלה משש שעות, בשעות לילה, באמצע חודש אוקטובר". בית המשפט הוסיף עוד: "אופנועו של הנאשם נעלם וככל הנראה

"הועלם" לבקשת הנאשם לאחר מעצרו. אין בידי לקבל את טענת הנאשם לפיה הוא אינו יודע מה עלה בגורלו... הדבר אף מתיישב עם דבריו... למדובב לפיהם חבר שלו העלים עבורו את אופנועו" (פסקה 296 להכרעת הדין).

19. בית המשפט המחוזי דחה את טענת האליבי אותה העלה זכרייב. אלכס העיד, כי היה בביתו של זכרייב ובחברתו משעת חצות ועד שעה 05:00 לערך, הגם שלא ידע להסביר כיצד הוא זוכר את שעת עזיבתו (כזכור ההצתה ארעה בשעה 04:30 או בסמוך לכך). כשנשאל האם כל 6 שיחותיו עם ידידתו יאנה אברמוב (להלן: יאנה), במהלך השעות 03:13-05:17 לפנות בוקר, נערכו מביתו של זכרייב, השיב אלכס כי אינו חושב כך. אלכס העיד, כי זכרייב לא שוחח עמו על רעות, דבר שבית המשפט מצא כבלתי סביר בנסיבות. זאת ועוד, עדותו של אלכס נסתרה בעדותה של יאנה. בעוד אלכס טען בנחרצות כי נפגש עם יאנה באותו ערב ושלל כי ישנה סיבה שלא סיפר לה כי הוא נמצא בביתו של זכרייב, העידה יאנה כי אלכס מסר לה כי הוא נמצא בביתו-שלו וכי משעמם לו. יאנה טענה, כי בילתה עם חברותיה בתל אביב בלילה ההוא, ביולי אליו יצאה בשעה מאוחרת. היא הכחישה בתוקף כי נפגשה עם אלכס בשעה 05:00 לפנות בוקר. בית המשפט קבע במילים ברורות: "התרשמתי שמדובר בעדה אמינה ועדותה היתה מהימנה בעיני, להבדיל מעדותם של אלכס ושל הנאשם" (פסקה 299 להכרעת הדין).

20. עוד מצא בית המשפט המחוזי, כי קיים קשר של מעשים דומים בין האישום הראשון לזה השני, חזרה על דפוס פעולה של הצתה בתגובה למצב אשר זכרייב אינו מרוצה ממנו - קיומם של נושאים "פתוחים" בין זכרייב לבין קורבן העבירה. בנוסף, שתי ההצתות נעשו לאחר נקיטה באיומים. לגישת בית המשפט - "העובדה כי מדובר בשני מקרים של הצתה אשר החוליה המקשרת היחידה ביניהם הינו הנאשם מחזקת את הראיות נגדו" (פסקה 300 להכרעת הדין).

21. בית המשפט המחוזי דחה את טענתו של זכרייב לפיה המתלונן הוא אשר הצית את הרכב כדי לזכות בתקבולי ביטוח, לאחר שלא עלה בידו למכרו לאורך זמן. לעניין זה הפנה בית המשפט לדבריה של החוקרת ליאת אליתים (להלן: אליתים) לפיה כלל לא עלה חשד כי המתלונן הצית את רכבו. הטענה נטענה בעלמא, ללא תימוכין (עמוד 157 לפרוטוקול).

22. בסיכום, קבע בית המשפט המחוזי, כי "המסקנה ההגייונית היחידה העולה מהראיות... היא כי הנאשם הצית את הרכב". משכך, הורשע זכרייב בביצוע העבירות נשוא האישום הראשון.

האישום השני

23. בית המשפט המחוזי סמך את מסקנתו המרשיעה על עדויותיהם של שושן -המעסיק, מיכאל - חברו לעבודה של זכרייב, גבריאילוב - עד להצתה, זכרייב עצמו, וכן המדובב. עוד הסתמך בית המשפט על תמלול שיחתו של זכרייב עם המדובב, ועל מחקר תקשורת. נפרט.

24. שושן העיד, כי מספר ימים קודם להצתה פנה אליו אדם, אותו לא זיהה. המאיים הזדהה כאחיו של זכרייב ואמר לשושן, כי הוא חייב כסף לזכרייב. שושן הסביר בעדותו, כי המחלוקת בינו לבין זכרייב נגעה לסכום אשר קוזז ממשכורתו האחרונה של זכרייב. שושן השיב למאיים, כי ניתן לפנות לבית הדין לעבודה, אולם זה איים עליו כמצוטט בכתב האישום, ועוד הוסיף, לדברי שושן, "שיתחיל בצידוד ויגיע בסוף למשפחה שלי". שושן טען, כי בנוסף לשיחה זו, התקשר אליו המאיים פעם או פעמיים נוספות לפני ההצתה. בית המשפט המחוזי עמד על כך שסמיכות הזמנים בין השיחה המאיימת לבין מועד ההצתה וכן התוכן של השיחה, קושרים את זכרייב אל ההצתה (פסקה 303 להכרעת הדין). שושן הוסיף

והעיד, כי סמוך לאחר ההצתה התקשר אליו המאיים ושב ואמר לו כי הוא חייב לזכריב כסף (עמוד 137 לפרוטוקול, פסקה 303 להכרעת הדין). שושן ביקש מן המאיים את מספר הטלפון של זכריב והתקשר אליו כדי להסדיר את העניין. זכריב לא נשמע מופתע. כאשר נשאל שושן, כיצד ניתן לקשור את זכריב לעניין, שהרי חלפו תשעה חודשים ממועד סיום עבודתו, השיב: "קיבלתי שיחת טלפון של איום בנוגע לשריפת משאית שלי שהאיום עצמו קשור לכן או לא חייב לו על זה שהאדם מגיע לעבודה ואני חייב לו כסף. אחרי כמה ימים נשרפת לי משאית. אח"כ מגיעה עוד שיחה, מה קורה עם הכסף של גרא, לא צריך להיות חכם" (פסקה 304 להכרעת הדין). בית המשפט המחוזי עמד על כך שהעובדה שהמאיים ידע לתת את מספר הטלפון של זכריב קושרת את זכריב למאיים. עוד ציין, כי כיום השימוש במונח "אחי", בו נקט המאיים כדי לציין את הקשר בינו לבין זכריב, אינו מלמד על קרבה משפחתית דווקא. לפיכך העובדה שאין לזכריב אח, אינה גורעת מן האמור (פסקה 303 להכרעת הדין).

25. אשר להצתה עצמה, שושן מסר, כי המשאית שהוצתה היא בבעלות של לקוח, ואילו החברה שבבעלותו של שושן רק מתפעלת אותה. בהעדר לוגו של החברה על-גבי המשאית, אין ניתן לזהותה כשייכת לחברה, אלא אם מכירים את המשאית. זאת ועוד, ההצתה בוצעה בנקודת פריקה קבועה מסוימת. זכריב לא עבד בקו החלוקה המסוים, אך חברו לעבודה, מיכאל גרשומוב (להלן: מיכאל), עבד בקו זה (עמוד 143 לפרוטוקול). בית המשפט קבע, כי נתונים אלה מצמצמים את רשימת החשודים האפשריים, אולם אינם מועילים לזכריב, אשר ידע לזהות את המשאית, את נתיב נסיעתה ואת נקודת הפריקה (פסקה 302 להכרעת הדין).

26. יונה גבריאילוב (להלן: גבריאילוב) היה עד להצתה, בעודו עובד כשומר באיזור. מעדותו עלה, כי בתאריך 27.6.2012 סמוך לשעה 02:00 ראה אדם רץ, שופך תכולת בקבוק, מדליק צמיג של משאית, לוקח את הבקבוק ובורח. גבריאילוב לא ראה את פניו של המצית, כי היה חשוך והוא לא עמד מולו. במשטרה מסר, כי המצית הוא בחור צעיר, בסביבות גיל 28 (נ/8). משעומת עם כך שבחקירתו במשטרה מסר כי גובהו של המצית הוא 1.85 מטר (נ/8), השיב גבריאילוב כי לא אמר זאת ולא דייק (עמוד 113 לפרוטוקול). בית המשפט קבע, כי עולה מן העדות כי המקום היה חשוך וגבריאילוב לא עמד קרוב אל המצית. משכך, אין ליתן משקל רב לעובדה שגבריאילוב לא דייק בעניין גובהו של המצית.

27. בית המשפט הצביע על כך שזכריב ניסה בעדותו בבית המשפט להרחיק עצמו מסכסוך עם שושן ומן האירוע. לגרסתו "אמרתי לו - בסדר אין בעיה, לא קרה כלום, 3,000 ₪ זה לא מי יודע מה הרבה, נתן לי מספיק בונסים בשביל שאני לא אבכה על זה" (עמוד 173 לפרוטוקול). בית המשפט דחה גרסה זו וקבע כי אינה אמינה, וכי אינה עולה בקנה אחד עם השכל הישר. זכריב עצמו אישר, כי אין לשושן סיבה להיטפל אליו שכן לטענתו הוא עבד לשביעות רצונו (שם). באותה מידה יכל שושן להעליל על מיכאל, שהרי המשאית הוצתה במסלול שבו נסע מיכאל בעבר. עוד קבע בית המשפט, כי העובדה שחלפו חודשיים מאז סיום עבודתו של זכריב ועד להצתה אינה מסייעת לו. לפי עדותו של זכריב, שושן השיב לו תחילה כי יבדוק במצלמות מי מהנהגים היה זה אשר גרם נזק לשער, ואז יחזור אליו. קובע בית המשפט - "מכאן, יתכן והנאשם המתין מספר חודשים עד שפקעה סבלנותו והוא הבין שאין בכוונתו של שושן להשיב לו את הסכום שקוזז" (פסקה 306 להכרעת הדין). זאת ועוד, בית המשפט נדרש לעדותו של מיכאל ומצא, כי העובדה שזכריב שיתף את מיכאל בכך שהוא, בניגוד למיכאל, לא קיבל את מלוא שכרו, מלמדת כל כך שלא היה אדיש לקיזוז מהשכר. מיכאל אישר במשטרה כי זכריב כעס על כך (ת/91). מעדותו עלה, כי הוא וזכריב התפטרו, דבר התואם את עדותו של שושן לפיה לא הוא פיטר את זכריב (עמוד 119 לפרוטוקול).

28. תימוכין נוספים למסקנתו מצא בית המשפט המחוזי בעדותו של המדובב. זה טען, כי זכריב סיפר לו כי עבד אצל

מישהו שלא שילם לו את מלוא שכרו, ובתגובה הצית לו את המשאית. לדבריו, זכריב גם סיפר לו כי לאחר מספר ימים הועבר הכסף אליו (עמוד 122 לפרוטוקול). בהקלטה נשמע זכריב מספר כיצד אמר לו המעסיק שעליו לחכות קצת והוא חיכה ולא עשה דבר, תוך כדי שהוא צוחק. המדובר אמר בתגובה כי "רק בפרט משלמים" וזכריב משיב בחיוב. הדברים תועדו גם בתמלול (מט 1 - 39/12). בית המשפט המחוזי התרשם, כי צחקו זה של זכריב מעיד על הלך-רוחו ועל כך שהוא עומד מאחורי הצתת המשאית (פסקה 208 להכרעת הדין).

29. עוד הפנה בית המשפט המחוזי למחקר התקשורת (ת/117; ת/134) לפיו אכן זכריב בתאריך 27.6.2012 בשעות 02:37 ו-02:54 לפנות בוקר בקרבת מקום ההצתה, כשהוא בתזוזה ומשוחח בטלפון הנייד שלו. כאמור, ההצתה ארעה בשעה 02:30. לבסוף חזר בית המשפט על כך שמדובר ב"מעשים דומים", דפוס פעולה דומה של זכריב כאשר אין הוא מרוצה ממצב הדברים. על יסוד המתואר, הרשיע בית המשפט המחוזי את זכריב באישום השני.

האישום השלישי

30. ההרשעה באישום השלישי התבססה בעיקרה על הראיות הבאות: התוודויותיו של זכריב לפני רעות ולפני המדובר, חולצה שנתפסה, עדים לשוד, ניתוח גרסתו של זכריב, ומחקר תקשורת. נתאר ראיות אלה.

31. התוודותו של זכריב לפני רעות על ביצוע השוד - בית המשפט הפנה לעדותו של השוטר אורי שחר, מן השיטור הקהילתי (פסקה 90 להכרעת הדין; להלן: שחר). שחר פגש את רעות ליד בית הוריה סמוך לאחר ההצתה, לשם הגיע יחד עם מלכה עם הקריאה בעקבות הצתת הרכב. בשלב מסוים, אמרה לו רעות "שהיא רוצה להגיד עוד כמה דברים שהיא מפחדת". לדברי שחר, ענה לה: "שאם לא תגיד, חבל, זה לא יעזור בעתיד שלך, כי כל הזמן תהיי מפחדת. אז אמרה לי שזה שהצית, החבר, הוא גם... סיפרה שהוא ביצע שוד בנק, עם אחד האופנועים שיש לו והוא הראה לה כתבה מהאינטרנט שיש לו 50,000 בצד ושהיא לא תחשוב שהוא פרייר, כאילו העמיד אותה במצב של פחד" (עמודים 131-133 לפרוטוקול). שחר הבהיר, כי הכוונה לשוד סניף הבנק. עוד מסר, כי רעות סיפרה שהמערער צבע את האופנוע לאחר השוד, אך לא זכר האם משחור ללבן או להפך. שחר העיד, כי סיפר על כך למלכה וזה אמר לו להגיש הודעה בעניין (פסקה 317 להכרעת הדין).

32. בעדותה בבית המשפט, אישרה רעות כי זכריב התוודה לפניה על ביצוע השוד בסניף הבנק, אך טענה כי אינה מאמינה שאכן עשה זאת (עמודים 25 ו-44 לפרוטוקול). מאידך, כאשר נשאלה האם הוסיפה את השוד "על הדרך" השיבה בשלילה (שם). בית המשפט המחוזי שב וציין בהקשר זה (פסקה 312 להכרעת הדין), כי החשש הכבד של רעות מפני המערער, כמתואר לעיל, הביא להכרזתה כעדה עוינת ולהגשת הודעותיה (ת/36-37). משכך הפנה להודעותיה אלה במשטרה. בת/37 נכתב מפיה של רעות: "כל מה שאני יודעת זה שהוא ביצע שוד, הוא אמר לי לבד, הוא היה עם אופנוע בצבע שחור. זה אותו אופנוע שיש לו עכשיו הוא פשוט צבע אותו בלבן. הוא היה שחור. זה מה שהוא אמר לי. הוא איים עם אקדח נראה לי הוא אמר... על הפקידה, לקח חמישים אלף וזהו. הוא יצא. הוא אמר שהוא ראה את השוטרים מחפשים אותו רק שהוא היה בבית, הוא הראה לי את הדרך שממנה התחמק אבל אני לא זוכרת אותה... וזה היה באוגוסט עשרים ומשהו נראה לי בגבעת אולגה בבנק לאומי. הוא אפילו נכנס לאינטרנט והראה לי את הכתבה שהיה רשום עליו". עוד סיפרה, כי אינה יודעת היכן הכסף, אך זכריב מסר לה כי האופנוע נרכש מכספי השוד, וכי שילם עבורו סך של 10,000 ₪.

33. בית המשפט המחוזי נדרש למחדל במהלך חקירתה של רעות במשטרה ולנפקותו. רעות העידה, כי במהלך

חקירתה, הוצאה מחדר החקירות והובאה אל חדרו של קצין משטרה, ושם לטענתה אמר לה להגיד את האמת, ו"תגדי ככה וככה" (עמוד 39 לפרוטוקול). החוקר רועי מסורי אישר, כי שיחה זו עם הקצין סיאגה לא תועדה במצלמות עקב תקלה שאינה טכנית. לטענתו, באותה שיחה נשאלה רעות מדוע אינה רוצה למסור את המידע, והשיבה כי היא פוחדת. הוסבר לה כי נוכח דבריה לשוטר הם מחוייבים לגבות עדות ואי-אפשר להתעלם, אך היא לא נשאלה על האירוע ולא לחצו עליה. העד כפר בטענה כי מדובר בשיבוש הליכי חקירה ובהשפעה על עדים, והוסיף כי לא היה לו דבר להסתיר (עמודים 113-120 לפרוטוקול, פסקה 76 ואילך להכרעת הדין ואילך). הקצין סיאגה העיד, כי בהינתן היקף עבודתו, אין הוא זוכר את השיחה, אך שיחה מעין זו היתה צריכה להיות מתועדת. העדר תיעוד הריחו מחדל, אך לא היה דבר להסתיר (עמודים 163-165 לפרוטוקול). עם זאת, יצא סיאגה בתוקף נגד הטענה לפיה בשיחה בחדרו נאמר לרעות מה לומר או שנאמר לה כי חתימתה מהווה תנאי לחזרתה לביתה. לטענתו, כל שנמסר, נמסר מרצונה החופשית. מה שעמד ברקע הדברים הוא החשש של רעות מפני זכריב (עמוד 167 לפרוטוקול; פסקה 314 להכרעת הדין).

34. בית המשפט המחוזי קבע, כי אי-תיעוד השיחה מהווה מחדל חקירתי. עם זאת, אין בו כדי לפסול את הודעותיה של רעות, ממספר טעמים (פסקה 315 להכרעת הדין): רעות והקצין סיאגה העידו, כי האחרון ביקש ממנה להגיד את האמת; מלבדם נכחו בחדר אנשים נוספים, בהם גם המתלונן, גם אם לא במקביל ובמהלך כל השיחה; לא הוכח כי הופעל במהלך השיחה אמצעי לחץ שאינו הוגן; להודעותיה של רעות במשטרה, קדמה התוודותה לפני שחר; רעות וזכריב אישרו כי זכריב התוודה לפניו על ביצוע השוד, כאשר לדבריו הוא צחק, ולדבריה אינה מאמינה לו. אלא שבית המשפט, כמפורט להלן, החליט לדחות את הסבריהם אלה; לבסוף הפנה בית המשפט לדבריה של רעות בהודעתה: "סיפרתי כל מה שאני יודעת. אני רק מבקשת שאם זה לא נכון אחרי שתבדקו לא להגיד לו כלום על זה שאני אמרתי" (ת/37). בית המשפט קבע, כי בנסיבות העניין לא קיפח המחדל החקירתי את הגנתו של זכריב (לעניין זה הפנה לע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל (18.5.2006); ע"פ 5152/04 אגרונוב נ' מדינת ישראל (23.6.2005)).

35. בית המשפט המחוזי קבע: "מהתרשמותי מעדותה של רעות בבית המשפט, ניכר כי אין המדובר בעדה שלא מסרה את האמת בהודעותיה במשטרה וכי תשובותיה בבית המשפט נבעו מחשש כבד מהנאשם". לפיכך, העדיף בית המשפט את הודעותיה של רעות במשטרה ואת דבריה כפי שנאמרו לשחר. בית המשפט שוכנע, כי הודאתו של זכריב לפני רעות בביצוע השוד היתה אמיתית, כי אין יסוד לקבל את הטענות כי מדובר "בצחוק" או בהתרברבות, וכי יש לייחס להודאתו משקל ראייתי משמעותי (פסקה 318 להכרעת הדין).

36. התוודותו של זכריב באוזני המדובב – בעדותו בבית המשפט המחוזי תאר המדובב כיצד זכריב התוודה לפניו, תחילה כמי שנכח בשוד באולגה ולאחר מכן כמבצע: "הוא אמר אני עשיתי את השוד. הוא נכנס עם אופנוע, השאיר את האופנוע מונע בחוץ, הוא נכנס לבנק תוך 20 שניות לקח 40 או 50,000 ₪ ונעלם משם, בתוך דקה היה מסוק באוויר" (עמוד 122 לפרוטוקול). המדובב הוסיף, כי זכריב סיפר לו שצבע בלבן את האופנוע שהיה קודם לכן שחור. זכריב גם סיפר למדובב על אודות החולצה אשר נמצאה בחיפוש: "עשו חיפוש בבית שלו ומצאו את החולצה... שהיא קשורה לשוד מה שהבנתי ממנו. אחרי שהוא חזר מהחקירה השוטרים הראו לו את החולצה והוא נכנס בחזרה מהחקירה אמר לי אני מטומטם עשיתי טעות אני טיפש השארתי את החולצה הזאת והיא תרשיע אותי... אמר לי אתה חושב שיש שרידים על החולצה? אמרתי רק אם אתה יורה... שאלתי אתה ירית? אמר לי לא". לעניין האופנוע העיד המדובב: "הוא אמר לי יש לו חבר שהעלים את האופנוע, חבר שמבין עניין, והאופנוע שווה 10,000 זה רבע מהסכום שלקחתי מהבנק אז אני לא מצטער על האופנוע" (עמוד 122 לפרוטוקול). בית המשפט המחוזי ציין, כי בעדותו של המדובב ובהודעתה של רעות במשטרה ננקב סכום זהה כסכום הכסף אשר שולם עבור האופנוע. עוד קבע בית המשפט, כי העובדה שהאופנוע אכן הועלם בפועל מלמדת על אמיתות הדברים (פסקה 319 להכרעת הדין). תמלול השיחות בין המדובב לבין זכריב מלמד, כי זכריב ביקש לברר מהו העונש בגין שוד אם המבצע אינו קטין (מט 2 - 39/12). בעניין החולצה, התבטא זכריב

במילים אלה בשובו מחקירה: "אוף... יא מניאק, שכל, אין לי שכל, באמא שלי... חולצה, זה חולצה אצל אמא שלי... השופט יגיד אין מספיק ראיות... ספק אחד קטן" (מט 39/12-4-3). עוד אמר זכרייב, כי סניף הבנק קטן ולכן לא משתלם להציב בו שומר. המדובר זכרייב גם דיברו על החשיבות של השמדת ראיות אשר שימשו לצורך השוד, וזכרייב אישר כי האופנוע, ששווי 10,000 ₪, הועלם. בהקלטה נשמע זכרייב אומר למדובר כי כאשר עושה משהו "מרחק נסיעתו לא צריך להיות הרבה אלא קצת, על מנת שיתחבא" (פסקה 320 להכרעת הדין). דברים אלה תואמים את מסלול ההימלטות של זכרייב ואת התוודותו לפני רעות כי בזמן שהשוטרים הגיעו למקום, הוא כבר היה בביתו.

37. בית המשפט הטעים, כי גם אם יניח, כגירסת זכרייב, כי דבריו למדובר היו רק "רמיזות", להבדיל מהתוודות מלאה, עדיין זכרייב ידע כי אין שומר בסניף הבנק, פרט שלא יכל לדעת אלמלא נכח במקום. ידיעה זו, לצד טענת זכרייב כי לא ירה במהלך השוד, התבטאותו בהתייחס לחולצה שנתפסה והתעניינותו ביחס לעונש הצפוי – כל אלה מהווים ממצאים מפלילים ומבססים את ההרשעה, גם אם אינם הודאה מלאה לפני מדובר. בית המשפט המחוזי ציין, כי זכרייב הודה בעדותו כי לא פחד מן המדובר (עמוד 173 לפרוטוקול). בדומה לדבריו של זכרייב למדובר, גם התוודותו לפני רעות (אשר היתה התוודות מלאה) נעשתה בשלבים, תחילה דיבר זכרייב כמי שנכח במקום, ורק בהמשך כמבצע השוד.

38. החולצה – בית המשפט המחוזי קבע, כי החולצה של זכרייב אשר נתפסה, תואמת לחולצה אשר נצפית בסרטון השוד (ת/122, ת/123 ו-ת/128). החולצה אפורה, ולא חומה כטענתו של זכרייב. זכרייב הוא אשר אמר לבלש יוסי גייר כי אמו מכבסת את בגדיו, ולא הכחיש כי מדובר בחולצתו-שלו (עמוד 79 לפרוטוקול). בית המשפט לא התרשם כי החולצות הנוספות אותן הציגה ההגנה, זהות לחולצה הנצפית בשוד, חולצה אשר נתפסה בבית אמו של המערער (פסקה 321 להכרעת הדין).

39. עדים אשר נכחו בשוד – הטלרית ויקטוריה בנימינוב העידה, כי השוד היה בחור צעיר, בסביבות גיל 30, רזה, לא גבוה ולא נמוך. גוון עורו כהה, שחום, על-פי צבע ידיו. לפי דברי עדותה, השוד היה מהיר "כמה שניות. אולי דקה. פחות או יותר". השודד אמר לה "תביאי את הכסף, זריז זריז" (פסקה 34 להכרעת הדין). השודד כיוון כלפיה אקדח, דיבר מעט ולכן העדה לא יכלה להתרשם אם יש לו מבטא (עמודים 61 ו-64 לפרוטוקול). גם מעדותה של הטלרית נועה הלל עלה, כי השוד ארך פחות מדקה (עמוד 101 לפרוטוקול). לטענתה, השודד לא היה גבוה, בערך 1.70 מטר (עמוד 99 לפרוטוקול). זכרייב אישר בעדותו כי גובהו 1.70 מטר (עמוד 172 לפרוטוקול). החוקר בנימין אלמקייס לא זכר איזה מבטא יש לזכרייב, על-אף שחקר אותו מספר פעמים. בעיניו, זכרייב שחום (עמוד 91 לפרוטוקול). בית המשפט המחוזי קבע, כי תיאורו של השודד, כפי שעלה מהעדויות השונות, תואם בקווים כלליים את תיאורו של זכרייב, וכך גם עולה ממה שניתן להסיק מסרטון האבטחה המתעד את השוד. לעניין המבטא ציין בית המשפט, כי לא ניתן לבחון מבטא כראוי מקום שנאמרו בו מילים בודדות בלבד. אמנם לא נמצאה התאמה בין טביעות אצבע אשר נמצאו על המשקוף של דלת הכניסה לסניף הבנק לבין טביעת האצבע של זכרייב, אך מהתיעוד המצולם של השוד עולה, כי השודד כלל לא נגע בדלת. התיעוד מלמד כי השודד נכנס לבנק בשעה 10:37:35 ויצא בשעה 10:38:08, דבר התואם את עדויותיהן של הטלריות כמו גם את דבריו של זכרייב למדובר, כי השוד היה מהיר (פסקה 322 להכרעת הדין). אשר לסכום הכסף אשר נגנב, לפי עדותו של מנהל הסניף, יצחק נוריאל (להלן: נוריאל), אותה מצא בית המשפט המחוזי מהימנה, מדובר ב-33,100 ₪ (פסקה 327 להכרעת הדין).

40. מכאן עבר בית המשפט המחוזי לבחון את עדותו של זכרייב. זכרייב טען, כי התוודותו לפני רעות היתה "בצחוק" או מתוך התרברבות. לפי תיאורו: "סתם ישבנו בגן ציבורי שעה או שתיים ודיברנו באותו יום שהיא הזמינה אותי לדבר

איתה ואמרה שזה חשוב. לא ראיתי אותה 4 שנים, אדם שביצע שוד בנק לא יבוא ויאמר לה מייד שהוא שדד בנק. היא פתחה את האייפון והיא ראתה כתבה בויינט תסתכל יש כתבה על שוד הבנק והראתה לי את הכתבה. כי היה קצת משעמם. הראתה לי את הכתבה, תראה שודד נכנס עם אקדח ושדד בגבעת אולגה, אמרה לי שמעת על זה, אמרתי... בטח שמעתי על זה, יושב לידך השודד. אז היא אמרה לי - כן, אתה כשהיינו עושים קניות בסופר אתה פחדת להחביא את השוקו שאנו שותים מאחורי המדף, לך תספר את הסיפור הזה למישהו אחר... והמשכנו לדבר על דברים אחרים, ופתאום משום מה היא זרקה את זה לשוטרים" (פסקה 323 להכרעת הדין). כשנשאל זכרייב מדוע סיפר זאת לרעות השיב: "אם לא הייתה פותחת את האייפון שלה ומספרת על השוד לא היינו מגיעים לזה בחיים, היא לא לקחה את זה ברצינות ולא התעכבנו על זה ולא יודע איך זה נוצר". כשנשאל אם סיפר דברים נוספים בעניין זה השיב, כי בשלב שבו כבר לא טען כי הוא זה אשר ביצע את השוד, אלא דיבר על מה שמספרים: "אמרתי לה אומרים שלקחו משם 50,000 שקל" וכן "בהתחלה צוחק איתה, אחרי שאנו מבינים אחד את השני אמרתי לה ברצינות אומרים שלקחו 50,000 שקל". זכרייב עומת עם טענתה של רעות לפיה הוא זה שהראה לה באינטרנט את הכתבה על אודות השוד. במענה טען, כי זהו שקר. דובר באייפון שלה, לו עצמו אין מכשיר כזה. כאשר נשאל זכרייב כיצד רעות קראה באינטרנט על שוד ישן, הסביר "איך זה שהיא מסתכלת בחדשות ורואה משהו לפני חודשיים? יפה. היא אומרת שמעת שהיה שוד באולגה אמרתי לה כן, ואז רשמה בגוגל שוד בנק ואומרת לי תסתכל האדם נכנס עם אקדח ופרטה קצת, בתוך שניה מצאה את זה. ואז בא הקטע של הצחוק ואז בא הקטע של הרצינות, וזהו, זה נגמר".

41. בית המשפט המחוזי קבע, כי גרסתו של זכרייב אינה מהימנה, וכי היא לוקה בסתירות רבות. תחילה טען, כי השיחה החלה מדפדוף של רעות בחדשות במכשיר הטלפון הנייד, ואז שינה את גרסתו. בסיכומיו, טען זכרייב, כי התוודות באה בעקבות כתבה "ספונטנית אקראית" אותה קראה רעות באינטרנט בעניין השוד (שם, סעיף 28). זאת ועוד, בית המשפט העדיף את גרסתה של רעות אשר טענה כי זכרייב הוא זה שהראה לה את הכתבה. אין זה סביר שרעות תעלה בשיחתם שוד שארע כחודש וחצי לפני מועד פגישתם, וזאת לאחר שהם לא התראו במשך מספר שנים. אילו דובר בימים ספורים לאחר השוד, בשעה שהדבר היה "שיחת היום" באולגה, ניתן היה לקבל הסבר זה. טענתו של זכרייב כי אין לו איפון אינה מלמדת כי רעות שיקרה. ההסבר ההגיוני הוא שזכרייב הראה לרעות, במכשיר שלה, את הכתבה על אודות השוד (פסקה 323 להכרעת הדין).

42. בית המשפט המחוזי נדרש לטענתו של זכרייב לפיה הוא לא מסר פרטים מוכמנים, אותם יודע רק השודד. כתבות האינטרנט על אודות השוד, אשר צורפו לסיכומיו של זכרייב, מלמדות כי השוד בוצע בסניף הבנק, נשדדו כמה עשרות אלפי שקלים, השודד היה חמוש באקדח, חבוש בקסדה, נמלט רכוב על גבי קטנוע, ומסוק הוזנק לאוויר (פסקה 324 להכרעת הדין). לעומת מידע זה, ציין בית המשפט, כי זכרייב אמר לרעות כי האופנוע נרכש בכספי השוד. זכרייב גם אמר למדובב, כי סניף הבנק קטן ואינו מאובטח, וכי הוא לא ירה במהלך השוד.

43. בית המשפט המחוזי פנה לנתח את הראיות המתייחסות לשעת ביצוע השוד ולהתרחשויות לאחריו (פסקאות 325-328 להכרעת הדין) - זכרייב ציין בדוח הידני כי ביום בו ארע השוד החל את עבודתו בשעה 08:00, ובשעות 08:00 - 12:00 עבד באולגה (ת/89). כאשר הבין, כי על-פי דוח המופק במערכת אוטומטית המותקנת במשאית הטאטוא ניתן לראות כי הוא התניע את המשאית רק בשעה 10:47 (ת/88), טען בעדותו כי תחילה אסף קרטונים. בית המשפט הפנה לעדותו של אלמן איסקוב (להלן: איסקוב) אשר אישר, בהתאם לנתוני המערכת האוטומטית, כי המשאית עבדה החל משעה 10:47. בית המשפט מצא, כי מלבד עדותו של זכרייב, אשר גרסתו הוכחה כשקרית, אין כל ראיה לכך שעבד החל משעה 08:00 כפי טענתו. לפי ת/119, התקבל דיווח במשטרה בשעה 10:46. לפי ת/123, על-פי מצלמות

האבטחה בסניף הבנק בוצע השוד בפרק הזמן שבין 10:37-10:38. בית המשפט מצא, כי לזכריב היתה שהות מספקת להגיע לביתו בתוך זמן קצר ביותר, להיות במשאיתו בתוך 4 דקות ולהתחיל בעבודה, וזאת לפי לוח הזמנים אותו מסר זכריב בעדותו (עמוד 195 לפרוטוקול). זכריב סיפר לרעות כי כבר היה בביתו כאשר הגיעו השוטרים. במהלך עבודתו, יכל זכריב להיפטר מהאקדח ומהקסדה וכן גם להחביא את השלל. כוחות המשטרה חיפשו אחר אופנוע, לא אחר משאית-טאטוא. מטעם זה גם העובדה שהכבישים נחסמו בתוך דקות אינה רלבנטית. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין, כי ממצלמות האבטחה ומן הדו"ח של יאיר חוטה (ת/52) עולה, כי האופנוע של השודד נעלם בין רחוב שיבת ציון 1-35. זכריב מתגורר ברחוב שיבת ציון מספר 27.

44. אשר לטענתו של זכריב על אודות חשודים נוספים, הם שכניו אשר בבעלותם אופנועים, ציין בית המשפט כי האופנוע אשר חנה סמוך לביתו של כפיר ועקנין, ברחוב שיבת ציון מספר 21, מתועד במצלמת האבטחה במהלך כל השוד. זאת ועוד, ועקנין מוכר באותו סניף בנק. לעומת זאת, האופנוע של זכריב נעלם באורח פלא לאחר מועד מעצרו. בית המשפט הפנה עוד, בין היתר, לדוח רשימת בעלויות ברכב (ת/100), לפיו הבעלות עברה אל זכריב ביום 13.8.2012.

45. מכאן פנה בית המשפט אל מחקר התקשורת (ת/134) לפיו, באותו בוקר, ביצע זכריב שיחת טלפון ראשונה בשעה 10:44. בין השעות 08:00-09:00 לא השיב זכריב למספר שיחות נכנסות, כמו גם לשיחות נוספות בשעות סמוכות למועד השוד. בית המשפט קבע, כי אילו עסק זכריב בשעות אלו באיסוף קרטונים, כטענתו, לא היתה לו סיבה שלא לענות לפחות לחלק מן השיחות (פסקה 326 להכרעת הדין).

46. לבסוף ציין בית המשפט המחוזי, כי במרבית חקירותיו במשטרה, בחר זכריב בזכות השתיקה. הוא הכחיש את המיוחס לו בכתב האישום, לרבות את האישום הרביעי, ובחר להודות באחרון רק כאשר הבין כי ישנן ראיות מוצקות נגדו (צילום תעודת הזהות שלו שנתפס במוסך בברטעה, וכן צילומים המתעדים את גרירות כלי הרכב שבהם תועד). גם תוכן אישום זה, בו הודה, אושר על-ידי זכריב לפני המדובר. בית המשפט המחוזי סיים באומרו כי עדותו של זכריב נמצאה מופרכת, מלאה בסתירות ושקרית (פסקה 329 להכרעת הדין). על סמך כל האמור, הרשיע בית המשפט את זכריב גם באישום השלישי.

עיקרי גזר הדין

47. בית המשפט המחוזי הפנה לפסיקה אשר העמידה את עונש המאסר בגין שוד בנק, על 36 חודשי מאסר בפועל, וזאת גם כאשר לחובת המבצע עבר פלילי, רקע התמכרות, ונעשה שימוש באיומים כחלק מהשוד (ת"פ (מחוזי, חיפה) 5071/06 מדינת ישראל נ' רוזנשטוק (9.7.2006); ת"פ (מחוזי, ב"ש) 8023/01 מדינת ישראל נ' ועקנין (25.6.2001); ע"פ 2678/12 אבו כף נ' מדינת ישראל (15.1.2013). בהתייחס לעבירת ההצתה מצא, כי מתחם הענישה עומד על 2-5 שנות מאסר (ע"פ 7496/12 זיתוני נ' מדינת ישראל (24.6.2013); ע"פ 7887/12 שאול נ' מדינת ישראל (24.4.2013); ע"פ 4482/06 כלפה נ' מדינת ישראל (6.7.2006)). לבסוף, בהתייחס לעבירת גניבת רכב, נקבע מתחם של 10-30 חודשי מאסר בגין עבירה בודדת. בהעדר עבר פלילי, הוטלו 12 חודשי מאסר (עפ"ג 3614-01-13 אבו אלואליה נ' מדינת ישראל (29.5.2013)).

48. בית המשפט המחוזי עמד גם על פסיקה מקלה יותר שאלה הפנה זכרייב. במספר עניינים הוטלו, בגין שוד או ניסיון לביצוע שוד, עונשים שנעו בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר בפועל, וזאת בשל רצון לאפשר השתלבות בתכנית שיקומית, בשל התחשבות בנסיבות אישיות, בחרטה או בעונש אשר הוטל על שותף (ת"פ 13368-10-12 מדינת ישראל נ' כהן (19.5.2013); ת"פ 26016-02-12 מדינת ישראל נ' דהן (19.12.2012); ע"פ 4069/12 כהן נ' מדינת ישראל (10.11.2012), וע"פ 9094/12 תספאי נ' מדינת ישראל (28.4.2013)). בדומה, לעניין עבירת ההצתה, יש והוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות עד 15 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (8.11.2012); ת"פ 9773-03-10 מדינת ישראל נ' אזולאי (16.9.2013); ע"פ 2122/03 כהן נ' מדינת ישראל (21.7.2003); ת"פ 30010-01-13 מדינת ישראל נ' פלייפול (14.7.2013)).

49. בית המשפט המחוזי מצא, כי נסיבות העניין דנן דומות יותר לאלה שתוארו בפסיקה המחמירה, אליה הפנתה המשיבה. בעניינו של זכרייב אין מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן שיש בהן כדי להצדיק הקלה בעונשו. בחלק מן העבירות קיימות נסיבות לחומרה – הצתת רכב מתחת לבניין מגורים בשעת לילה, כאשר הדיירים בביתם. מעשה נורא ומסוכן, שלא ניתן היה לדעת בשעת עשייתו, כיצד יסתיים.

50. בית המשפט המחוזי קבע, כי מדובר באירועים נפרדים, כמשמעותם בסעיף 40(ב) לחוק, ולפיכך קבע מתחם ענישה בהתייחס לכל אחד מהם. עם זאת, ראה לנכון להטיל עונש אחד כולל, בשים לב לתקופה המוגבלת של 4 חודשים בה ביצע זכרייב את העבירות, כנראה מתוך אותו הלך רוח עברייני אשר לא אפיין בעבר את אורח חייו.

51. במכלול, בהתייחס לאירוע הראשון (הוא האישום הראשון), נתפסו האיומים ככאלה הנבלעים בהצתה. מתחם הענישה הועמד על שנה עד חמש שנות מאסר. בגין האירוע השני (הצתת המשאית) – 9 חודשי מאסר עד 3 שנות מאסר. בהתייחס לאירוע השלישי (השוד), צוין לקולא, כי מדובר באירוע קצר, בלא שנגרם נזק לאדם או לרכוש, וללא שימוש בכלי שלו פוטנציאל קטלני. לחומרה צוין, כי העבירה חמורה והסכום שנשדד משמעותי. מתחם הענישה הועמד על שנה עד ארבע שנות מאסר. אשר לאירוע הרביעי (הגניבה והמסחר ברכב), צוין כי כלי הרכב היו נטושים או ללא שימוש, ומנגד צוינה עובדת ריבוי העבירות. המתחם הועמד על 10 עד 30 חודשי מאסר.

52. בית המשפט המחוזי ציין, כי "מדובר על רצף עבירות מכובד אשר בוצע במהלך תקופה ניכרת של כ-4 חודשים כאשר מגוון העבירות, רצף ביצוע, אופיין, והחזרה על חלקן, מצביע על ניהול חיים עברייניים בתקופה זו והפרדות מכל ניסיון לנהל חיים נורמטיביים". לקולא, התחשב בית המשפט בכך שזכרייב איש צעיר יחסית, עברו הפלילי מוגבל, ואינו מעיד על ניהול אורח חיים עברייני לאורך שנים, אלא במשך תקופת ביצוע העבירות בלבד. בנוסף התחשב בית המשפט בתקופת המעצר (מיום 14.10.2012 עד יום 29.10.2013) אשר תנאיו קשים. בסופו של דבר הושתו העונשים שצוינו לעיל.

עיקרי טענות המערער

53. מכאן הערעור שלפנינו, הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין. לטענת זכרייב, בהודעת הערעור, בעיקרי הטיעון ובטיעון בעל-פה, יש לזכותו זיכוי מלא, ולמצער זיכוי מחמת הספק, משלושת האישומים הראשונים שבהם הורשע. אלה עיקרי נימוקיו.

54. בתמצית נטען, כי ההרשעה באישום הראשון נשענת על ראיות נסיבתיות קלושות. אין ראיות חפציות הקושרות את זכרייב לאירוע; טעה בית המשפט בקריאת תמונת המציאות העולה מן המסרונים שהוחלפו בין זכרייב לרעות; למעשה, זכרייב היה אדיש ואמביוולנטי כלפי יוזמתה של רעות לחדש את הקשר עמו, ובודאי לא היה אובססיבי כלפיה ולא חווה "שברון לב" אשר גרר רצון בנקמה; דווקא למתלונן היה מניע לנקום בזכרייב – קנאתו וזעמו על בגידתה של רעות עמו – בשל כך הצביע על זכרייב כחשוד בהצתה; למתלונן גם היה מניע להונות את חברת הביטוח, כשלא צלחה מכירת רכבו; רעות אינה עדה אמינה, בהינתן מצבה הנפשי בעבר, והימנעותה, בדומה למתלונן, מלהגיש בזמן אמת תלונה במשטרה נגד זכרייב בגין הטרדה ואיומים ומלססור מיד את שמות השכנים אשר רק בהמשך נטען כי היו עדים להתרחשויות; היה על בית המשפט לפסול את הודעותיה של רעות במשטרה, עקב מחדל חקירתי – הימנעות מגמתית מתיעוד שיחה בין קצין משטרה לרעות, בעקבותיה ניתנה הודעתה המפורטת; האליבי אותו הציג מוצק, והמשטרה לא מיצתה את בדיקתו; המדובר הוא עד בעייתי, בהינתן עברו הפלילי ותנאי ההסכם עמו; זכרייב לא התוודה לפניו, אלא רק התרברב בדברים שנודעו לו מתוך חקירותיו, מהתקשורת ובהיותו תושב האזור.

55. סוג הראיות – המשיבה לא אספה כל בדל ראיה "חפצית-פוזיטיבית" אשר יש בכוחה לקשור את זכרייב לביצוע העבירות נשוא אישום זה. אין ממצאים חד-משמעיים של מכבי-האש, לפיהם מדובר בהצתה. הזירה היתה פרוצה עד להגעת חוקרי כיבוי-אש, לא נתפסו חומרים דליקים בחיפוש שנערך בסמוך לאירוע בביתו של זכרייב, ואין עדי ראיה לאירוע. במצב דברים זה, התבסס בית המשפט המחוזי על ראיות נסיבתיות אשר עוצמתן קלושה, לצד עדויותיהם של רעות ושל המדובר אשר אינן אמינות.

56. ה"משולש הרומנטי" העולה מן התכתובת, וייחוס מניע, לאורו, דווקא למתלונן – זכרייב יצא נגד התרשמותו של בית המשפט, על סמך מספר מסרונים אשר הוחלפו בין רעות לביתו בשלושת הימים שקדמו להצתה, לפיה הוא זה אשר חפץ בחידוש הקשר עמה ועם בנו הקטין. התרשמות זו שגויה. היא מנוגדת לעדויותיהם של זכרייב, אמו ואחותו, ולעדויותיהם של המתלונן ושל רעות. בעטיה של התרשמות מוטעית זו הסיק בית המשפט, כי הבנתו של זכרייב כי רעות מעדיפה את בעלה על-פניו, היתה למניע שהביאו לחצות קווים אדומים ולהצית את הרכב. לטענת זכרייב, מסקנה זו של בית המשפט המחוזי אינה בגדר ממצאים בדבר אמינותם של עדים, בהם אין ערכאת ערעור נוטה להתערב, אלא מדובר בטעות עובדתית, הנגועה בהנחת מוצא שגויה, על-יסוד ראיות נסיבתיות.

57. לשיטת זכרייב, ההתכתובת נעשתה ברובה ביוזמתה של רעות, והיא מלמדת באופן החלטי כי רעות היתה מעוניינת בחידוש הקשר עמו לאור כוונתה להתגרש מהמתלונן, לאחר שחשדה כי בגד בה. בהמשך, הרצון בגירושין הפך להיות הדדי, משגילה המתלונן כי רעות בוגדת בו עם זכרייב, וכי במועד הרלבנטי לאישום רעות עודנה מאוהבת בזכרייב. חיזוק לגרסתו-זו מצא זכרייב בעדותו של המתלונן, לפיו "אני יודע שהיה קשר אינטימי... אני יודע שאשתי יזמה את הקשר". בין המתלונן לבין רעות היה ריב גדול (עמוד 45 לפרוטוקול). המתלונן אישר כי הוא ורעות נפרדו בפועל למשך כל תקופת החגים, בעקבות הגילוי בדבר בגידתה ורצונה לחזור אל זכרייב (עמודים 48-49 לפרוטוקול). חיזוק נוסף לגרסתו ראה זכרייב בעדותה של רעות. טרם תחילת חקירתה הראשית החלה לבכות, סרבה להעיד, וטענה כי היא עדיין אוהבת את זכרייב. רעות טענה מיוזמתה כי "במשטרה הכריחו אותי" והוסיפה "אני לא רואה [צ"ל רוצה] להעיד פה, גם במשטרה לא רציתי להעיד" (עמוד 22 לפרוטוקול). בחקירתה הראשית סיפרה "אני ובעלי עמדנו להתגרש, בהתחלה זה היה בשביל הילד, אח"כ נקשרתי אליו [מוסיף זכרייב – הכוונה היא למערער] עדיין יש לי רגש אליו, היינו ביחד". לשיטת זכרייב, עדותה זו של רעות עולה בקנה אחד עם מסרונים שאותם שלחה, בדבר רגשותיה כלפיו. בשל אלה חידשה את הקשר איתו.

58. זכרייב, מצדו, הביע סקפטיות, חשש כן ואמביוולנטיות כלפי רעות, בגלל היכרות העבר עמה. על סמך אלה טען זכרייב, כי בית המשפט המחוזי טעה בקביעתו לפיה חש "שברון לב" אשר יצר בלבו צורך בפעולת נקמה. אין ללמוד כך מהעדויות או מאורח חייו של זכרייב, אשר עבד רוב שעות היום ולעת ערב בילה עם חבריו. זכרייב לא נפגש עם רעות באופן תכוף ואין ניתן להתרשם מחומר הראיות כי התקיימה אובססיביות מצדו כלפיה. כעניין שבועבדה, במהלך 4 שנים לא היה זכרייב בקשר עם רעות, עד למועד חידוש הקשר מיוזמתה. הדבר אושר גם בעדותו של המתלונן, לפיה לא פגש מעולם את זכרייב. את מילותיו של זכרייב באחת ההודעות, "אין לי ערך לחופש", יש לפרש כך שהוא לא היה נתון בחופש מזוגיות עם רעות, ולא כפי שפרש אותן בית המשפט (כאילו מדובר בעבריין השוהה במאסר ולכן אין ערך אצלו לחופש). עדות ההגנה, אמו ואחותו של זכרייב, חיזקו את גרסתו, בכך שהסבירו כי זכרייב לא היה מעוניין ברעות כיוון שכשלה בתפקודה כרעיה וכאם, בגדה בו בעבר, ולא טיפלה היטב בילדם המשותף. לפיכך לא רצה זכרייב להמשיך עמה בקשר הזוגי ונפרד ממנה. חיזוק לכך נמצא בהרשעתו הקודמת של זכרייב ביולי 2009, לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שתקף גבר שאותו מצא יחד עם רעות בחדר המיטות בביתו, עת חיו רעות וזכרייב יחדיו. באותו עניין הושת על זכרייב עונש של מאסר על-תנאי.

59. על רקע הדברים הללו טען זכרייב, כי הנחת המוצא של בית המשפט המחוזי חוטאת למציאות. דווקא למתלונן ישנו מניע. לשיטת זכרייב, התפתח "משולש רומנטי טרגי", ביוזמתה של רעות, אשר קצה בקשר הנישואין שלה, חשה רגשות עזים כלפי זכרייב והיתה מעוניינת בקרבתו, וזאת בהחבא. הדבר הביא לכעס, קנאה ושנאה עזה מצד המתלונן כלפי זכרייב, "הצלע השלישית" במשולש, שלו ילד משותף עם רעות, ועמו בגדה אשתו. זכרייב נתפס בעיני המתלונן כאיום על המשך הקשר שבין המתלונן ורעות, בהיות זכרייב האיש המועדף עליה. אלה היו מניע של המתלונן לחיסול חשבונות ולנקמה בזכרייב על-ידי הפללתו. כך גם יכל המתלונן להביא למאסרו של זכרייב ולהרחיקו מרעות. המתלונן הפנה את החשד בהצתה כלפי זכרייב, למרות שהמתלונן העיד כי לא ראה את מצית הרכב ולא פגש את זכרייב. בסופו של דבר, זכרייב אכן מרצה עונש מאסר ממושך. זכרייב הוסיף והפנה לכך שהמתלונן "נזכר" במפתיע, בעדותו בבית המשפט, כי לכאורה היו מספר עדים לאירוע נוסף בו נטלו חלק חבריו של זכרייב (עמודים 50-51 לפרוטוקול), וזאת למרות שבהודעותיו במשטרה, חודשים לפני כן, לא טען דבר בעניין. המתלונן תרץ זאת בבקשת העדים שלא לערבם.

60. זכרייב הוסיף והפנה לכך שרעות כתבה במסרונים אליו, כי בעלה המתלונן הוא "חמום מח" והיא אינה יודעת מה יעשה אם יתגלה לו הקשר ביניהם. הדבר מתיישב עם עברו האלים בגינו נחקר במשטרה (עמוד 55 לפרוטוקול). המתלונן אישר, כי הוא נוהג תדיר להחליף מקומות עבודה, יש לו חובות בהוצאה לפועל, וכי נחקר בעבר במשטרה בחשד לביצוע מספר עבירות. בנוסף, במשך מספר חודשים ניסה ללא הצלחה למכור את הרכב (עמוד 53 לפרוטוקול). המתלונן אישר כי לא ראה אף אחד, לרבות את זכרייב, שורף את הרכב או נמלט מן המקום (עמודים 49 ו-53 לפרוטוקול). משכך, יצא זכרייב נגד הימנעות המשטרה מלחקור את המתלונן תחת אזהרה, כמי שייתכן וניסה להונות את חברת הביטוח.

61. בהתייחס לאיומים, הוסיף זכרייב, כי המתלונן אישר, כי לא פגש את זכרייב במהלך תקופת נישואיו לרעות, למעלה מ-4 שנים. כך העידה גם רעות. משכך, אין זה ברור כיצד יכל להגיע למסקנה נחרצת לפיה זכרייב הוא אדם מסוכן ואלים. רעות עצמה טענה, כי זכרייב לא הפגין אלימות כלפיה או כלפי המתלונן (פסקה 289 להכרעת הדין). בעוד בית המשפט המחוזי השתכנע כי המתלונן חש מאויים מפני זכרייב, בעקבות שיחת טלפון עמו והמילים "ההצגה מתחילה", הרי המתלונן העיד (עמוד 53 לפרוטוקול), כי יתכן שזו מחשבת שווא, סובייקטיבית. לטענת זכרייב, כוונתו במילים "ההצגה מתחילה" היתה רומנטית, התייחסה לרעות, וביטאה רצון לבחון בשלבים ובעדינות את היחס המחודש עמה, לאור חשש כן של זכרייב שלא לשוב ולהיכנות ממנה כבעבר. מכל מקום, לא הוצג פלט שיחות ולא מסרונים או

הודעות בין המתלונן לבין זכרייב, כך שלא ניתן לאשר קיום תוכן מעין זה, התואם את עבירת האיומים. המתלונן לא חש מאויים, והוא ורעות גם לא הגישו תלונה למשטרה בזמן אמת. בית המשפט המחוזי קבע בגזר הדין (פסקה 17), כי עבירת האיומים נבלעת בעבירת ההצתה, ולכן לא ייחד לה מתחם נפרד. על סמך אלה טוען זכרייב, כי בית המשפט טעה בכך שהרשיע אותו בעבירת האיומים.

62. יש לפסול את הודעותיה של רעות נוכח נסיבות גבייתן – טענתו זו של זכרייב תובא כאן, משום שהיא מתייחסת גם לאישום הראשון. אולם נציין, כי היא מוסבת ברובה לעניין הודעותיה של רעות לגבי האישום השלישי. זכרייב הצביע על חוסר רצונה של רעות להעיד נגדו. בעדותה אמרה: "כן, זה היה מתוך לחץ סיפורתי להם על ההצתה... אני לא חושבת שהוא עשה את זה... אני מאמינה שהוא אמר את זה בצחוק, אני לא מאמינה שהוא יכול לעשות את זה, הוא לא כזה הוא בן אדם טוב" (עמוד 25 לפרוטוקול). לטענת זכרייב, דברים אחרונים אלה מוסבים כלפי השוד. זכרייב הדגיש כי רעות, עדת התביעה המרכזית, לא רצתה להעיד, עד שב"כ המשיבה ביקש להכריז עליה כעל "עדה עוינת". אשר לנסיבות גביית הודעותיה במשטרה, הפנה זכרייב לדבריה של רעות בעדותה בבית המשפט (עמוד 27 לפרוטוקול): "אני לא חתמתי בהתחלה, עד שלא החזיקו אותי שם 7 שעות... זו לא החתימה שלי בסוף. אני לא רציתי לחתום". המתלונן אישר, כי היה עם רעות בתחנת המשטרה במשך 7 שעות, יחד עם התינוק ועם אמה של רעות. כמו כן אישר המתלונן, כי רעות נלקחה לשיחה בחדר אחר (עמוד 57 לפרוטוקול). רעות העידה בעניין זה: "לקחו אותי לשיחה עם המנהל שם, ישב איתי שעה ואמר לי להגיד את האמת, תגידי ככה וככה... לקח אותי למפקד שלו, שם הוא אמר לי את חייבת להגיד ככה וככה ולחתום שהם צריכים את זה, אמרתי שאני צריכה ללכת הביתה, לא רוצה להעיד, להגיד ששיקרתי, לא רוצה להעיד... אז לקח אותי למפקד להמשך ואמר לי כל הדברים האלו שאני אגיד וזה, וישחררו אותי וכבר עבר הרבה שעות ואין לי ברירה בשביל ללכת הביתה" (עמוד 39 לפרוטוקול). ולהלן: "הייתי עצבנית, לא רציתי להיות שם, אמרתי סתם וגם אמרתי להם שם, אתם רוצים שסתם אני אדבר" (עמוד 41 לפרוטוקול).

63. בנסיבות אלה טען זכרייב (סעיף 31 להודעת הערעור) "שלא מדובר בעדה עוינת המתביישת וחוששת להפליל את אהובה המערער ועל כן נמנעת מלהעיד, אלא בעדה שהודרכה והושמו בפניה עובדות מוכוונות מטרה על ידי החוקרים, כל הליך חקירתי זה לא תועד בכתובים או בוידיאו... על מנת לא לחשוף את שיטת הפעולה הפגומה... כל זאת ועוד, על מנת לפצח את התיק המתקשר". החוקר מסורי אישר, כי אי-תיעוד השיחה מהווה תקלה (עמוד 113 לפרוטוקול). לטענת זכרייב, אין מדובר בתקלה אקראית, אלא במחדל מכוון ומתוכנן מראש. זאת מהטעם שרעות הוצאה מהחדר בו נכחה עם החוקר מסורי, בו היו מותקנות מצלמות תיעוד כנדרש, הובאה אל חדרו של הקצין בו נעדרו מצלמות אלה, ושם נערכה השיחה הממושכת והעלומה עמה. לאחר מכן הוחזרה למתן עדות סדורה, ת/37 (הודעה שעניינה באישום השלישי, השוד), ורק משסיפקה את "הסחורה" הדרושה שוחררה לביתה. עוד ציין, כי תמוה הדבר שמחד גיסא מפקד התחנה לא זכר את פרטי החקירה של רעות, ומאידך גיסא זכר היטב את החשש שלה מפני זכרייב (עמוד 23 להודעת הערעור). לטענת זכרייב, מאמצי החוקרים חצו את גבולות המותר, נוכח ההילה אשר אפפה את האירוע המתקשר של שוד הבנק חודשיים קודם לכן, כאשר הימ"ר זנח את חקירתו בהעדר ממצאים, והתיק הועבר לתחנת חדרה בניסיון "לפצחו". כך טפלו אשמות מגוונות על זכרייב, שנעצר רק בחלוף זמן בגין חשד לביצוע עבירה אחרת.

64. זכרייב ביקש, כי בית המשפט המחוזי יפסול את ההודעות ת/36 ו- ת/37, משום שהושגו באמצעים פסולים, בניגוד לחוק, אגב הפעלת לחץ אקטיבי ומתמשך מצד החוקרים בתחנת המשטרה לשם קבלת גרסה מכוונת ומוטה, בניגוד לרצונה של רעות, לאחר ששהתה בתחנה שעות רבות יחד עם תינוקה. לטענת זכרייב, "פרי מורעל" זה אינו יכול לשמש לצורך הרשעה בפלילים. זכרייב יצא נגד קביעת בית המשפט המחוזי לפיה אין במחדל החקירתי כדי להביא

לפסילת ההודעות, משלא הוכח כי הופעלו אמצעי לחץ פסולים, המחדל לא פגע בהגנתו, ומדובר בניסיון לגיטימי לחלץ את האמת מפיה של רעות. זכרייב הפנה לפסיקה בעניין פסילתה של ראייה אשר הושגה שלא כדין (ע"פ 5614/92 מדינת ישראל נ' מסיקה, פ"ד מט(2) 678, 669 (1995); ע"פ 715/78 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 233, 228 (1978)). לדידו, הוא אינו צריך להוכיח את קיומו של הפגם בחקירה מעבר לספק סביר, אלא די במאזן הסתברויות. מרגע שעמד בו, עובר הנטל לכתפיה של המשיבה. זכרייב הצביע על הפגם בחקירה. זה אושר בעדויות של רעות, המתלונן והחוקר. בכך יצא ידי חובתו והוא זכאי להגנה הקבועה בדין. היה על בית המשפט המחוזי לזכותו מביצוע העבירה, ולו בשל מחדל חקירתי מהותי זה.

65. רעות אינה אמינה – הוסיף זכרייב וטען, כי רעות היא עדה בעייתית בשים לב לכך שטופלה בעבר בכדורים פסיכיאטריים, חוותה דכאון אחרי לידה וניסתה להתאבד (לעניין זה נסמך על עדותה ועל עדותו של המתלונן, עמודים 54 ו-58 לפרוטוקול). עוד ציין, כי בעדותה טענה רעות כי היו "שכנים קווקאזים" אשר ראו את האירוע (עמוד 36 לפרוטוקול), אולם במשטרה היא נמנעה במכוון מלהזכיר זאת ולא מסרה את פרטיהם, כמו גם את החשש שמא חבריו של זכרייב ביצעו את ההצתה (עמוד 34 לפרוטוקול). לא ניתן הסבר אמין בידי רעות לכך שהיא והמתלונן בחרו שלא לפנות למשטרה בתלונה נגד זכרייב בגין אירועים של הטרדה, ככל שהתקיימו כפי טענתם. בנוסף, רעות אישרה בחקירתה הנגדית, כי נהגה להתכתב בחילופי מסרונים עם זכרייב פעמים רבות, וכן למחוק את ההודעות ממכשיר הטלפון הנייד שלה, על מנת להסתיר את הדבר מפני המתלונן. לטענת זכרייב, התנהלות זו של רעות, אשר שיקרה לבעלה, פוגעת באמינותה. זכרייב יצא נגד העדפת גרסתה של רעות על פני גרסתו-שלו.

66. זכרייב טוען עוד כי ההימנעות מביצוע עימות בין זכרייב לבין רעות והמתלונן מהווה מחדל נוסף בחקירת המשטרה.

67. אליבי – לשיטת זכרייב, טעה בית המשפט המחוזי בדחותו את טענת האליבי. בערב הקודם להצתה, הסתיימה ההתכתבות בין רעות לזכרייב בסביבות השעה 22:00, כשבע שעות לפני ההצתה, ולא בסמוך אליה כקביעתו של בית המשפט המחוזי (פסקה 288 להכרעת הדין). הדבר מחזק את האליבי לו טען זכרייב, לפיו נכח בביתו, עם חבר, במשך כל הלילה ברציפות, עד למעצרו בשעה 06:15 בבוקר. ההצתה התרחשה סמוך לשעה 04:30. בשעה 06:15 נערך חיפוש בביתו (ת/60). זכרייב נמצא ישן, והחוקר נאלץ להעירו אגב טלטול מיטתו. החוקר התרשם מריח של אלכוהול, לא מבגדים מפויחים ולא מריח עשן. לא נמצא חומר דליק בביתו. דברים אלה מתיישבים עם טענתו של זכרייב, לפיה בילה בביתו אותו לילה בחברת אלכס בעודם שותים. אין מדובר בטענת אליבי "כבושה". גרסתו-זו של זכרייב נמסרה החל מחקירתו הראשונה, ההזדמנות הראשונה שניתנה לו, וזאת ללא כל יכולת לשבש או לתאם גרסאות, כיוון שהושם מיידית במעצר. אלכס העיד באופן עקבי ונחרץ, כי שהה עם זכרייב בביתו עד השעה 05:00 בבוקר, שאז הלך לדרכו, בעוד זכרייב נותר ישן. אלכס העיד כי חלפו דקות לכל היותר משיחותיו עם יאנה (האחרונה בהן בשעה 05:17) ועד למפגש עמה. אליבי זה תקף לשעת ההצתה, 04:30, ומשכך היה על בית המשפט לזכותו. זכרייב הכחיש, החל מראשית חקירתו, את ביצוע העבירות שיוחסו לו באישום הראשון. ההסתמכות של בית המשפט המחוזי על עדותה של יאנה היא שגויה, שהרי היא עצמה העידה כי אינה זוכרת כלל אם נפגשה עם אלכס באותו יום. בניגוד לאישום השני, טענה המשטרה בהתייחס לאישום הראשון לפי איכון מכשיר הטלפון של זכרייב, כי היה בתנועה. לאמיתו של דבר – להפך. ממצאי האיכון מראים כי היה ממוקם באופן סטטי ורציף בביתו. בית המשפט המחוזי התעלם מכך. זאת ועוד, אין לייחס משמעות לכך שהחוקר ציין בדוח הפעולה (ת/60) כי נגע באופנוע שחנה בחצר והרגיש כי המנוע חם, שהרי איש לא ראה את החשוד בהצתה נמלט כשהוא רכוב על אופנוע. החוקר אישר בעדותו כי אין לו מומחיות בהתייחס לאופנועים או לחום מנועיהם. אין אפוא בפרט זה כדי להוסיף משקל לראיות הנסיבתיות הקלושות של המשיבה. בטיעון בעל-פה

לפנינו, הוסיף בא-כוחו של זכריב וטען כי יתכן שהאופנוע היה בשימוש של מישהו אחר. לבסוף טען זכריב, כי משהעלה טענת אליבי, היה על גורמי החקירה לחקור את הטענה כדבעי. מיצוי הליכי החקירה מהווה חלק מזכותו של נאשם למשפט הוגן (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 466). בעניין דן, נגבתה עדותה של יאנה לאחר זמן, כאשר כבר לא זכרה במדויק את התאריך בו נפגשה עם אלכס, והיא העידה כי בילתה עד השעות הקטנות של הלילה במועדון בתל אביב ושתתה אלכוהול. לטענת זכריב, כשל זה בחקירה צריך לפעול לטובתו. בדומה, לא נערך מחקר תקשורת בהתייחס למכשיר הטלפון הנייד של יאנה על מנת לבחון היכן שהתה בשעות הרלבנטיות לטענת האליבי. החברות איתן בילתה לטענתה במועדון בתל אביב לא זומנו לעדות.

68. המדובב הופעל לאחר שפעולות חקירה רבות העלו חרס, לרבות עשר חקירות של זכריב תחת אזהרה; המדובב אינו אמין ואין לייחס משקל של ממש לעדותו. למדובב עבר פלילי מכביד - הוא ריצה 8 שנות מאסר ויותר, במצטבר, בגין עשרות עבירות. האיש מכור לסמים קשים; ההסכם עמו העניק מוטיבציה יתרה להצלחת הדיבוב בדרך של הטבה כספית נוספת במידה ויוגש כתב אישום, או שהוא יעיד בבית המשפט נגד זכריב. תוספות שהוסיף המדובב בעדותו, בחלוף זמן לאחר האירועים, מלמדות על מוטיבציה יתרה לזכות בהטבה נוספת. המדובב הודה בחקירתו הנגדית, כי פעל בניגוד להסכם בכך שיעץ לזכריב ולחץ עליו להודות ולהגיע לעסקה (עמוד 125 לפרוטוקול), וכי קיבל מידע מוקדם מקציני ההפעלה, לרבות על העבירות שזכריב נחשד בביצוען; טענתו של המדובב כי זכריב אמר לו כי הוא גרוש ומתכוון להינשא בשנית, היא שקרית וסותרת את המציאות (זכריב ורעות לא נישאו). בנוסף, בעדותו לעניין ההצתה טען המדובב, כי זכריב סיפר לו על רכב (מאזדה 6; 60,000 ₪) שפרטי הדגם והמחיר שלו שונים מאלו של המתלון (מאזדה 3); יש פערים עצומים בין דברי המדובב לחוקרי המשטרה, אותם ביקש לרצות כדי לזכות בהטבות, כמו גם בין דברי עדותו בבית המשפט, לבין העולה מן ההקלטות והתמליל. טעה בית המשפט המחוזי בכך שהתבסס על העדות השקרית של המדובב, ולא על התמלילים וההקלטות האותנטיים; בתמליל מופיעים דברי זכריב, כי תכנן לעשות למתלון "כיפה אדומה", אך אין בתמליל או בהקלטה משום "וידוי" כלפי המדובב. אין בהם כל אמירה המהווה הודאה באשמה, לא במפורש ולא באמצעות תנועות גוף, אלא מסירה של פרטים אותם קיבל בחקירותיו, בהן גם הוצגו לו תמונות מן הזירה. כך ידע זכריב לומר, לדוגמה, כי "כל הבניין כמעט עלה באש" (עמוד 59 לתמליל). זכריב לא מסר פרטים מוכמנים הידועים רק למבצע העבירות, אלא דברים שהם נחלת הכלל, בפרט ביחס לאירוע שסוקר באמצעי התקשורת והיה מוכר לכל תושבי האזור. לא מן הנמנע כי תנועות ראש או צחקוקי תגובה מצד זכריב לדברי המדובב לא הובנו נכון על-ידי האחרון. הדבר אינו יכול להתפרש כבסיס להרשעה; האזנה להקלטות וקריאת התמלילים מלמדות, כי זכריב היה ככלי בידיו של המדובב. המדובב היה דומיננטי בכל השיחות, וזכריב לא היה שומע פסיבי; היה זה מעצר ראשון של זכריב, והמדובב נחזה בעיניו כעברין מנוסה. מפאת החשש לחייו והרצון לקנות לו מעמד בכלא, התרברב זכריב באוזניו, ניסה לרצות, והפגין ידע כללי בעבריות, הידוע לכל. תופעה זו של דברי-רהב לפני מדובב מוכרת בפסיקה. לעניין זה הוסיף זכריב, כי הוא תואר כרברבן, מצחיק ולא רציני, על-ידי אמו, אחותו, חברו, וגם על-ידי רעות; בעימות ביניהם, טען זכריב כי אין לו היכרות מוקדמת עם המדובב, אך לא הכחיש כי שהו יחדיו בתא המעצר. אילו רצה זכריב להכחיש הכל, כדרך העבריינים, לא היה מודה באישום הרביעי והיה מרחיק עצמו לחלוטין מן המדובב. לא כך עשה. למרות שלא נועץ עם עו"ד טרם העימות, בחר זכריב לשתף פעולה ולמסור את גרסתו; זכריב הפנה לפסיקה (סעיפים 21-22 להודעת הערעור) ממנה עולה לשיטתו, כי גם הודיה של נאשם לפני מדובב מחייבת כי בית המשפט ישתכנע כי ניתנה באופן חופשי ומרצון. השימוש במדובב מהווה תחבולה בחקירה. ככזו עליה לעמוד, לשיטת זכריב, בשני סייגים עיקריים - אין להפר את זכות החשוד להימנע מהפללה עצמית, ואין לפגוע בעשיית הצדק (למקורות עליהם נשען, ראו סעיפים 25-26 להודעת הערעור). לטענת זכריב, בעניינו, מבחנים אשר נקבעו לעניין משקלה של הודאה, מובילים למסקנה כי אין להרשיעו.

69. על יסוד מכלול טענותיו אלה טען זכריב, כי יש להעדיף את גרסתו-שלו ואת עדויותיהם של עדי ההגנה, על-פני

גרסתם של רעות, המדובר והמתלונן.

70. בהתייחס לאישום השני טען זכרייב, כי במהלך עבודתו אצל שושן היה עובד לדוגמא. זכרייב הכחיש את המיוחס לו באישום זה בחקירותיו במשטרה ובעדותו בית המשפט. לא היה לו כל מניע לבצע את עבירת ההצתה. הקשר הסיבתי נותק, בשים לב לכך שחלפו 9 חודשים מסיום העסקתו ועד להצתה. בוצעה רק שיחה אחת בין השניים סמוך לאחר הפיטורים. מדובר בחוב פעוט ולא משמעותי עקב קיזוז ממשכורתו האחרונה. מאז תום עבודתו אצל שושן מצא עבודה אחרת כנהג משאית טאטוא בעיריית חדרה, בגינה השתכר היטב בקביעות. גם אם מיכאל העיד כי זכרייב כעס על הקיזוז, אין בכך משום מניע לצעד חריף כהצתה, זמן רב לאחר מכן, כשכל אחד מהמעורבים המשיך בשגרת חיו והתפרנס מעבודה אחרת. לפיכך, טעה בית המשפט המחוזי בכך שראה את הסכום שקוזז כסכום משמעותי; זכרייב מאשר כי הופקדו ₪ 3,000 לחשבוננו, אך הדבר בוצע ללא כל דרישה מצדו; למרות ששושן העיד כי השיחה שקיבל היתה ממספר מזוהה, הוא בחר שלא לשמור את המספר ולא להגיש תלונה; העדר ניסיון רציני לאתר את המאיים אשר התקשר ממספר מזוהה מהווה מחדל של המשיבה; שושן העיד כי יש לו אויבים ומתחרים עסקיים והוא מאוים תדיר, לרבות בידי חשוד אחר שאת שמו לא מסר. שיחה אחת אל שושן, לאחר כשנה מתום העסקתו של זכרייב, אינה יכולה, מצד השכל הישר, לקשור את זכרייב להצתה. יתכן כי אותו "אחר" בו חשד שושן ניסה ממניעיו הוא להפליל את זכרייב. לא ניתן יהיה לדעת זאת, כי המשטרה, במחדליה, לא איתרה את מי שאיים טלפונית על שושן; גם אם זכרייב רצה להזיק לשושן, לא יכול היה לזהות את המשאית; באשר לאפשרות כי ארעה תקלה טכנית ולא מדובר בהצתה, ציין זכרייב כי לא בוצעה בדיקה של מכבי-אש במקום, כי קיים רק דוח פעולה של השוטר כחלון, והוא אינו מומחה בעניין; המשטרה לא הציגה ראיה פורנזית כלשהי – טביעת אצבע, מוצג, תיעוד מצולם, עד ראיה – על אודות זהותו של המצית; העד גבריאלוב לא יכל לזהות את פניו של המצית עקב החשכה, אך התיאור שמסר (אדם בריא, 1.85 מטר) אינו תואם את זכרייב (צנום, 1.65 מטר). מכיוון שאין לתת לעדות משקל נוכח תנאי החשכה, אין לייחס לה משקל לעניין אחד מפרטיה (דברי העד לפיהם גילו של המצית כ-28); המשיבה עצמה ציינה בסיכומיה כי גם אם זכרייב לא הצית את המשאית, הרי שעשה זאת באמצעות אחר. קרי, גם לשיטת המשיבה אין די בראיות לצורך הרשעתו בסעיף אשר יוחס לו, והוא לא הואשם בביצוע עבירה בעקיפין או בצוותא; בעוד המדובר העיד כי זכרייב התוודה לפניו על אודות ההצתה, בהקלטות נשמע זכרייב אומר כי שושן אמר לו "תחכה קצת, חכייתי, ואז הוא שילם לי, אני לא עשיתי כלום". גם אם המדובר שמע את זכרייב צוחק בתגובה לאמירתו של המדובר "רק בפחד משלמים", הרי שאין מדובר "בוידוי מלא ומפורש" (עמוד 27 להודעת הערעור). יתכן שמדובר ברושם סובייקטיבי של המדובר. כאמור, זכרייב ניסה להתרברב לפני המדובר, עבריו מנוסה, כדי להרשימו; איכון הטלפון של זכרייב מראה כי כשבע דקות לאחר הצתת המשאית נמצא זכרייב במקום מרוחק מאוד מזירת ההצתה, בכביש 2 דרומית לאולגה. לפיכך, אין באיכון כדי לקשור אותו לאירוע; לפי עדות גבריאלוב, המצית נמלט רגלית ולא בכלי תחבורה; גם אם זכרייב היה ער באותו מועד, יתכן ובילה עם חברים. זכרייב נחקר בעניין הצתת המשאית רק בחלוף 4 חודשים, בעקבות מעצרו בחשד אחר. חלוף הזמן פגע ביכולתו של זכרייב להתגונן, והדבר צריך להיזקק לזכותו; בסיכום, לשיטת זכרייב, אין ראיות להרשעתו באישום זה, בוודאי לא ברף ההוכחה הנדרש בפלילים.

71. אשר לאישום השלישי, טען זכרייב, כי ההרשעה באישום זה נשענה בעיקרה על עדותה של רעות, לפני התוודה על ביצוע השוד כחודשיים לאחר שארע. דברים אלה של זכרייב לרעות נאמרו כתגובה ספונטנית, לאחר שבפגישה אקראית ביניהם גלשה רעות באינטרנט, במכשיר הטלפון שלה, וקראה על עניין השוד. זכרייב טען בעקביות בחקירותיו כי נהג להתרברב לפני רעות, גם בהקשרים אחרים. על דרכו זו, לבדות סיפורי-מעשיות, הוא מצטער היום. רעות הדגישה מספר פעמים כי דברי זכרייב נאמרו בצחוק ולא ברצינות, וכי מהיכרותה עמו היא אינה מאמינה כי הוא מסוגל לבצע עבירה זו. רעות העידה כי הוא אדם טוב, מסור לילדו, מעולם לא נקט נגדם באלימות, וכל שמסרה היה מתוך לחץ. גרסת זכרייב לפיה הדברים נאמרו בצחוק מתיישבת עם העובדה שלפיה, בשעה שנאמרו, רעות בחרה לא לספר זאת

לאיש ולא להגיש תלונה למשטרה, למרות שמדובר ב"ידוי" חריג.

72. רק לאחר ההצתה גילתה רעות "סוד" זה, מתוך מניע ברור. רעות היתה מפוחדת ולחוצה בעקבות אירוע ההצתה, אך לא מפני זכריב, לגביו העידה, כאמור, כי אינו אלים, ולפי הכרותה עמו אין סיכוי שיבצע עבירות כאלה. שחר ומלכה העידו, כי אינם זוכרים במדויק דבר מדבריה של רעות. מדובר ב"עדות שמיעה" שמשקלה אפסי. שחר אישר, כי לא רשם מזכר מיד לאחר האירוע, אלא רק כעבור ארבעה ימים, ויתכן כי שכח דברים וטעה (עמוד 135 לפרוטוקול). אשר להודעותיה של רעות במשטרה, ביקש זכריב מבית המשפט המחוזי לפסול את ההודעות ת/36 ות/37, בשל הנסיבות הפסולות בהן נגבו, כמובא בטיעוניו בהתייחס לאישום הראשון. רעות גם לא חתמה על ההודעות הללו.

73. קיימות ראיות נסיבתיות בלבד, ואלה אינן עומדות בדרישה לרף הוכחה שמעבר לספק סביר. המשיבה לא הציגה כל ראיה פורנזית – לא נתפסו האקדח, הכסף שנשדד, הפקדות מזומנים בחשבון, האופנוע או הקסדה. מעדויות פקיד הבנק עולה כי אין ודאות ביחס לסכום הכסף שנשדד (לא הוצג דוח הפקדת מזומנים או דוח ספירה רלבנטי למועד השוד), לפי הנתען בכתב האישום. התיעוד המצולם אינו מאפשר זיהוי, כיוון שפניו של השודד כוסו במשקף כהה של קסדה. אין זיהוי של עד ראיה. כאמור, התיאור שמסרו עדי התביעה תואם למראהו של חשוד אחר שנעצר על-ידי המשטרה. למרות שלא ניתן להבחין בסרט האבטחה כי השודד לובש כפפות, לא נדגמו טביעות אצבע של זכריב בבנק. בתמונות נראה אדם בעל גוון עוד כהה ולא בהיר כמו זה של זכריב. עובדי הבנק תיארו מבטא רגיל, בעוד שלזכריב מבטא קווקזי כבד ולשון מגומגמת.

74. אין בחולצה שנתפסה בבית אמו של זכריב כדי לתרום להפללתו, שכן המשיבה לא הציגה חוות דעת מקצועית השוואתית הקובעת חד-משמעית כי זו החולצה שלבש השודד בעת ביצוע השוד בסניף הבנק לפי הצילום. מדובר בפריט לבוש שכיח, הנמכר באלפי דוגמאות. זכריב הציג בבית המשפט חולצות נוספות דומות. הנעלים שנתפסו בביתו אינן דומות לתיאור ולצבע שנמסרו, ואין בהן כדי לקשור אותו לביצוע העבירה.

75. לא נתפס אופנוע בחצר ביתו של זכריב, כך שהמשיבה לא הוכיחה מעבר לספק סביר כי צבעו של האופנוע הוחלף. 3 הקסדות שנמצאו בביתו של זכריב אינן תואמות לקסדה אשר צולמה בשוד. דווקא שכניו המעורבים בפלילים ומוכרים למשטרה מחזיקים באופנוע דומה, אשר נתפס בחצרם, והם סומנו כחשודים עיקריים על ידי הימ"ר, בהם כפיר ועקנין. בעליו של האופנוע העיד כי מכר לזכריב אופנוע כסוף; לא שחור ולא לבן. לגרסת זכריב האופנוע אבד לאחר מעצרו, ויתכן כי נגנב. קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה הבעלות באופנוע הועברה לזכריב, ללא תמורה, 8 ימים לפני השוד – אינה הגיונית.

76. מועד השוד – מעדויותיהם של עובדי הבנק ושל טכנאי מצלמות האבטחה עולה, כי השוד בוצע עד השעה 10:38. זכריב העיד, על סמך דו"חות נוכחות ידניים וממוחשבים, כי עבד החל משמונה בבוקר במפעל נייר חדרה. בשעה 10:47, 9 דקות לאחר השוד, נהג את משאית הטאטוא, כשמונעיה מחוממים והאיתורן פועל, לאחר מספר דקות של הכנה, במקום המרוחק מן הבנק נסיעה של 5 שניות עם אופנוע. מעסיקיו של זכריב העידו כי רק לו יש את הקודן ואת המפתח למשאית. עובדות אלה אינן מתיישבות עם כתב האישום; טענת המשיבה לפיה זכריב שדד, נפטר מאביזרי השוד והמשיך בעבודתו על משאית הטאטוא עד השעה 22:00, אינה מתיישבת עם השכל הישר.

77. לזכריב לא היה מניע כלכלי לבצע את השוד. אין לו חובות. הוא עבד והתפרנס בכבוד וברציפות במשך חייו

הבוגרים; זכריב מסר גרסה עקבית בעשר חקירותיו; העידו לטובתו עדי הגנה, לרבות לגבי טענת האליבי. עדויות אלה עדיפות על עדויותיהם הבלתי אמינות של המדובב ושל רעות.

78. אשר לערעור על חומרת העונש, יוצא זכריב נגד החלטת בית המשפט המחוזי שלא לבקש תסקיר של שירות המבחן. זאת, חרף בקשתו של זכריב לאחר הכרעת הדין (עמוד 178 לפרוטוקול), גילו הצעיר ועברו הפלילי שאינו מכביד. בהעדר תסקירים, לא ניתן היה להעריך באופן מקצועי את הרקע המשפחתי-סוציאלי (קשיין בילדותו, העדר קשר עם אביו, העובדה שנאלץ לתמוך בפרנסת אמו ואחותו הקטנה, וכן העובדה שחווה טראומה בעבר בפיגוע שהתרחש בחדרה, ונפלט מן השירות הצבאי), ולא ניתנו המלצות של שירות המבחן. בית המשפט לא נתן כל משקל להליך טיפולי הדרוש לשיקומו של זכריב בכלא, או למצבו הרפואי נפשי הרעוע בכלא. הנושא נותר לשקול דעת שירות בתי הסוהר בלבד, בלא הנחיה או המלצה מצד שירות המבחן כנהוג וכמקובל, בפרט בהתייחס לאדם צעיר המרצה מאסר ראשון.

79. כחלק מן השיקולים לקולא בגזר הדין, היה על בית המשפט המחוזי להתחשב במחדלי החקירה הרבים שפורטו לעיל; לא ניתן משקל מספק לקושי הפיזי והמנטאלי בו היה נתון זכריב בתקופת מעצרו הארוכה, כשנה, ללא זכויות והטבות להן זכאים אסירים.

80. זכריב תואר כעברין רצידיביסט, בעל דפוס פעולה חוזר, המאיים בסגירת חשבונות ונוטל את החוק לידי כלי מי שאינם מיישרים קו עם רצונותיו. הדברים הללו חוטאים למציאות, ולעדויות האופי של מעסיקו, חבריו, בני משפחתו וגם לעדותה של רעות. זכריב הוא איש עבודה המתפרנס מעמלו. אדם נורמטיבי שאינו נוקט באלימות, ואינו סובל מהתמכרויות.

81. לבסוף העלה זכריב מעין טענת "הגנה מן הצדק", בשים לב ליחס הסלחני מצד המדינה כלפי יתר המעורבים באישום הרביעי. זכריב הגיש בקשה לביטול כתב האישום, מחמת אכיפה בררנית מצד המשיבה, וחקירה סלקטיבית ומגמתית. זכריב הוא המעורב היחיד באירוע אשר הועמד לדין. שלושת "הגררסטים", למרות שנחקרו תחת אזהרה כחשודים בביצוע עבירות אלו, לא נעצרו ולא הוגש נגדם כתב אישום. בקשתו של זכריב נדחתה, למרות שהמעורבים האחרים היו הרוח החיה מאחורי העבירות, ולא נדרש תכנון או יוזמה מיוחדים מצד זכריב. חלקו של זכריב היה במסירת המידע על מיקום כלי הרכב לאחרים, העוסקים בתחום הרכב לפרנסתם בשגרה, ואלה גררו את כלי הרכב ומכרו אותם, ללא בדיקת הבעלות בהם כנדרש. זכריב יצא גם נגד מתחם הענישה שנקבע בהתייחס לאישום זה, 10-30 חודשי מאסר, וזאת למרות שמדובר בכלי רכב נטושים, המיועדים בחלקם לפירוק, חלקו המינורי בביצוע העבירה וסכומי הכסף הנמוכים בהם מדובר (מאות בודדות של ₪). גם אם נדחתה הטענה לאכיפה בררנית היה מקום, בנסיבות, להחריג את עניינו של זכריב אל מתחת למתחם הענישה הנוהג. לנסיבות האמורות לא ניתן משקל לקולא במסגרת גזר הדין.

83. על סמך הדברים הללו, טען זכריב כי יש לבטל את עונש המאסר, לבחון את המסגרת הטיפולית המתאימה לו, ואז לגזור מחדש את עונשו לעונש קל במידה משמעותית מזה שהוטל. לחלופין, ביקש להפחית באופן ממשי את תקופת המאסר בפועל, לקבוע כי ניתן לחרוג ממתחם הענישה, ולחפוף את העונשים זה לזה. זאת, בשים לב לשיקולים הבאים: תקופת מעצרו הארוכה (כשנה), העדר מאסרים מותנים לחובתו, העדר עבר פלילי מכביד, העובדה שבמבחן התוצאה לא נגרם נזק לאדם, העבירות לא בוצעו באמצעים מתוחכמים או תוך תכנון קפדני, לא התלוותה אליהן אלימות פיזית

חמורה, אין מדובר באדם הסובל מהתמכרות ומהווה נטל על החברה, אלא באדם שעבד ותמך במשפחתו, ומדובר באדם צעיר אשר חווה טלטלה אדירה לו ולמשפחתו המצומצמת, אמו החד-הורית ואחותו המשרתת כחיילת בשירות סדיר. בטענה בעל-פה הדגיש בא-כוחו של זכרייב, כי גם אם ידחה הערעור על הכרעת הדין יש הצדקה להקל בעונש.

עיקרי טענות המשיבה

84. יש לדחות את הערעור על שני חלקיו. בהתייחס להכרעת הדין נטען, כי מדובר בארבעה אישומים נפרדים, הנבדלים זה מזה בתשתית הראייתית העומדת בבסיסם ובזהותם של המתלוננים, אשר אינם מכירים זה את זה. טענתו החוזרת של זכרייב, על-פיה כל המתלוננים והמעורבים האחרים משקרים, היא טענה "פנטסטית" מכדי שניתן יהיה להאמין לה.

85. אשר לאישום הראשון, אכן אין בנמצא ראיות ישירות לכך שזכרייב ביצע את ההצתה. אולם, שלל ראיות נסיבתיות שוללות לחלוטין את גרסתו של זכרייב ומבססות מסקנה הגיונית אחת, לפיה הוא זה שהצית את הרכב: (1) מניע ואיומים – המניע המוכח של זכרייב לפגוע במתלונן, ואיומים קודמים שהשמיע בקשר לכוונתו לפגוע במתלונן, עובר לביצוע ההצתה. (2) הרכב ומיקומו – הרכב הוצת מתחת לבית הוריה של רעות, כאשר רק זכרייב ידע כי רעות והמתלונן שוהים בבית הוריה. זכרייב סיפר לרעות כי ניהל מעקב אחריהם וידע לומר לה פרטים מדויקים על אודות הרכב. (3) הוידוי לפני המדובב – זכרייב התוודה לפני המדובב כי הוא הצית את הרכב וגם הסביר לו מדוע עשה כן. (4) חום המנוע – כשעה וחצי לאחר ההצתה, בשעה 6:15 בבוקר, הגיעו חוקרים לביתו של זכרייב, ומנוע האופנוע שלו היה חם. זכרייב לא סיפק הסבר מניח את הדעת לכך. (5) סתירת האליבי – גרסת האליבי אותה מסר זכרייב נסתרה. המשיבה פנתה לבאר ראיות אלה ביתר הרחבה.

86. בהתייחס למניע ולאיומים הקודמים, נדרשה גם המשיבה לכותרת "משולש רומנטי", אולם תארה את תמונת המציאות כפי שזו נקבעה בהכרעת הדין, ובניגוד לגרסתו של זכרייב. המשיבה הדגישה, כי ניתן לדעת שרעות לא בדתה את דבריה בהודעתה ת/35 בקשר לאישום זה, וזאת בשים לב לחילופי המסרונים ביניהם בימים שקדמו להצתה, וכן מפני שזכרייב עצמו אישר את הדברים באזני המדובב. המשיבה שבה והפנתה להודעות (ת/34) אשר צוטטו בחלקן בהכרעת הדין. המשיבה ציינה בפרט, כי חילופי המסרונים האחרונים נעשו בחצות הלילה. רעות שבה והבהירה, כי הגם שיש לה רגשות כלפיו, החלטתה נותרה בעינה – בכוונתה להשקיע בנישואיה ולהתגבר עליו (מסרון 149). כעבור ארבע וחצי שעות הוצת הרכב, מתחת לבית הוריה של רעות. רעות הפנתה אצבע מאשימה כלפי זכרייב, במסרון זועם מייד לאחר ההצתה (מסרון 158, כמצוטט בהכרעת הדין), שעליו נמנע זכרייב מלהגיב. המשיבה צידדה בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה יש לדחות את הפרשנויות שאותן הציע זכרייב למסרונים המפלילים שאותם שלח, הן לעניין אובדן ערכו של החופש, הן לעניין ה"שליבים". ישנה סתירה פנימית בגרסתו, שהרי מחד גיסא טען בהודעת הערעור, כי היה אדיש ופסיבי ביחס לרעות, ומאידך גיסא, בניסיון לספק הסבר להודעותיו המפלילות, טען כי מדובר במשפטי חיזור עדינים ורומנטיים מצדו אחרי רעות, אותם יש לפרש כך שבכוונתו לחזור אליה שלב אחר שלב. לעמדת המשיבה, שתי גרסאות אלו נסתרו. המשיבה הראתה כי זכרייב גילה אובססיות כלפי רעות (מעקבו אחרי הזוג כמתואר בת/35), כתב לה על שברון ליבו ועל כך שאף גבר לא יגדל את בנו. איומיו המתוארים, לרבות הופעתו עם חבריו מתחת לבית הוריה, אינם מתיישבים עם טענתו על אודות חיזור. ניכר כי זכרייב עצמו הבין בעדותו בבית המשפט את חוסר ההיגיון בפרשנותו להודעותיו אל מול גרסתו (עמוד 182 לפרוטוקול).

87. עדותה של רעות מהימנה ביותר, מארבע סיבות: ראשית, ניכר בכל הודעותיה במשטרה ובעדותה בבית המשפט,

כי ניסתה בכל כוחה שלא להפליל את זכרייב, שלא להשיב על שאלות העשויות לסבכו. שנית, היותה עקבית. רעות לא חזרה בה ולא שינתה מאום מדבריה. הגם שחפצה להגן על זכרייב, לא אמרה רעות כי דבריה במשטרה אינם אמת, אלא דווקא אישרה כי בחקירתה במשטרה דיברה אמת. שלישית, רעות מסרה בעדותה פרטים רבים המציגים אותה באור שלילי ומן הסתם הסבו לה נזק במישור האישי. לבסוף, גרסתה נתמכת ומחוזקת במסרונים שהוחלפו, בעדות המדובב ובתמלילי שיחותיו עם זכרייב. עוד טענה המשיבה, כי גם עדותו של המתלונן אמינה. הוא נמנע מלהפריז, גם כאשר יכול היה לעשות כן, וכביכול אף היה ניתן לצפות שיעשה כך. את שיחת הטלפון היחידה בינו לבין זכרייב, שלה רק שניהם היו עדים, תיאר המתלונן בצורה מינימליסטית ולא נסחף לתיאור מכפיש כלפי זכרייב. המתלונן אישר, כי מעולם לא פגש את זכרייב, ומעבר לאותה שיחה טלפונית, גם לא שוחח עמו.

88. עדות המדובב ותמלילי השיחות עמו, שופכים אור על כוונותיו האמיתיות של זכרייב במסרונים שאותם שלח לפני ההצתה. זכרייב הסביר למדובב: "אמרתי לו שלב אחרי שלב אני אטפל בך... אני אביא לו אותה כיפה אדומה אני אביא לו אותה... אני אצא זונה אם אני אשאיר את זה ככה"; ובהמשך: "אמרתי לה לא משנה את מי, יבוא איזה גנגסטר יבוא אתה, ילך אתה, אין, אני לא אתן. אני תמיד אעמוד באמצע". זכרייב המשיך והסביר, כי אלמלא הילד, לא היה אכפת לו (ת/92, תמליל מ.ט. 1-39/12, עמודים 56 ו-59 לפרוטוקול). זכרייב מסר למדובב מהו סוג הרכב, מחירו, מיקומו מתחת לבניין וציין כי "כמעט כל הבניין נשרף" (שם, עמוד 32). זכרייב גם גילה למדובב (מ.ט. 17), כי החוקרים יודעים על ההצתה, בניגוד למה שהוא סבור כי הם יודעים על השוד: "... על הצתה הם יודעים... אבל בסדר, ואני ידעתי שיבואו". המשיבה הדגישה, כי השימוש במילה "יודעים", להבדיל מ"חושדים", אומרת דרשני.

89. לטענת המשיבה, המדובב הוא עד אמין ביותר. דבריו בעדותו קיבלו חיזוק משמעותי ביותר בתמלילים. זכרייב עצמו לא הכחיש כי אמר דברים אלה למדובב, אלא רק טען כי ביקש להתרברב. יש לזכור, כי המדובב העיד מתוך ידיעה כי תוכן השיחות הוקלט במלואו וניתן לביקורת. הדבר הצריך זהירות מצדו, שלא יכשל בשקרים, ולו כדי שימשיכו להעסיקו כמדובב.

90. לאחר שהצביעה על האופן שבו עדויותיהם של רעות, המתלונן והמדובב, ועמן חילופי המסרונים מתיישבים ותומכים אלה באלה, הדגישה המשיבה, כי גרסתו של זכרייב היא היחידה אשר אינה מתיישבת עם אף אחת מן הראיות.

91. האליבי אותו מסר זכרייב הופרך, כפי שקבע בית המשפט המחוזי. גרסת זכרייב כי שהה בביתו כל אותו הלילה עמדה בניגוד לעובדה שהמנוע היה חם בשעה 06:15 (ת/60). ההסבר שסיפק זכרייב (ניסיון הנעה יחד עם אלכס בחצות, ת/62 ועמוד 185 לפרוטוקול), הוכחש בידי אלכס (עמוד 172 לפרוטוקול), ועדותו של אלכס לעניין לוחות הזמנים ומעשיו אותו לילה נסתרה בעדותה של יאנה.

92. המשיבה הכירה בכך שגם בהתייחס אל האישום השני, אין ראיות ישירות למעורבותו של זכרייב בהצתה. אולם, לדידה, שלל הראיות הנסיבתיות מוביל למסקנה יחידה, חד-משמעית, לפיה זכרייב או מי מטעמו הצית את המשאית. בכלל ראיות נסיבתיות אלה הפנתה המשיבה אל שיחות האיומים כלפי שושן, עמו נותר לזכרייב סכסוך עקב קיזוז משכרו בגין ימי עבודה בהם נעדר מעבודתו לאחר התפטרותו; שיחות האיום התקיימו לפני ההצתה ולאחריה (בה נשאל "אתה רוצה לשלם לו עכשיו?" (עמוד 137 לפרוטוקול)); הן נעשו לטובת זכרייב ולטובתו בלבד; המאיים מסר את מספר הטלפון של זכרייב; זכרייב לא היה מופתע לקבל שיחת טלפון משושן ואף תבע סכום כסף גבוה יותר מזה שאותו שושן חשב לשלם; עם העברת התשלום בהפקדה בנקאית (ת/80) חדלו האיומים. עוד הצביעה המשיבה על הכחשתו של זכרייב את עצם קיומו של הסכסוך עם שושן. טענתו כי היה אדיש לקיזוז נסתרה בעדותו של מיכאל גרשומוב, חברו

לעבודה (ת/91). עוד ציינה המשיבה את עובדת העדר סימנים חיצוניים על המשאית המאפשרים לשייכה לצי-המשאיות של שושן, כך שרק מי שהכיר את המשאית ואת מסלול החלוקה הלילי – תנאים המתקיימים בזכריב – יכל לבצע את ההצתה. לכך נוסף מחקר התקשורת (ת/117), לפיו כ- 15 דקות לאחר ההצתה, בשעה 02:37 לפנות בוקר, אוכן זכריב בקרבת מקום, בעודו מדבר ובתנועה. לבסוף, המדובר העיד בבית המשפט, כי זכריב התוודה לפניו בהצתת משאית של מעסיק שסרב לשלם לו את מלוא המשכורת אשר הגיע לו לטענתו.

93. קו ההגנה של זכריב בהתייחס לאישום זה, זהה לזה שבו נקט ביתר האישומים. זכריב טען כי שושן טפל עליו אשמת שווא, מסיבה שאינה ברורה לו, אלא שזכריב לא הצליח להסביר מדוע שושן יעשה כך, דווקא כלפיו, כ- 8 חודשים לאחר סיום העבודה. גם הטענה כי מדובר בקנוניה שנועדה להשיג את כספי הביטוח מופרכת, כי כספים אלו שולמו ללקוח, בעל-המשאית, ולא לשושן.

94. אשר לאישום השלישי, שוד הבנק, טענה המשיבה כי הובאו שלל ראיות המשתלבות היטב זו בזו ומובילות למסקנה יחידה לפיה זכריב הוא זה שביצע את השוד. הראיה המרכזית, עדותה של רעות על התוודותו של זכריב לפניה, קבילה. המשיבה חידדה בטיעוניה את השתלשלות העניינים בחקירתה של רעות בנושא – השיחה עם מתנדב המשטרה; הסירוב לחזור על הדברים במשטרה; השיחה עם קצין המשטרה; ואזי ההודעה המפורטת. תחילה, בבוקרו של יום 14.10.2012, בעודה נסערת ומבוהלת בעקבות הצתת הרכב, סיפרה רעות למתנדב שחר, כי היא מפחדת מפני זכריב, וכי הוא התוודה לפניה כי שדד סניף של בנק לאומי בגבעת אולגה. בהמשך, בחקירתה במשטרה (ת/36), סירבה רעות לחזור על הדברים. רעות אמרה לחוקר, כי נשבעה לזכריב שלא תדבר על כך. משנתבקשה לומר מה בכל זאת ידוע לה, השיבה לחוקר: "אני לא יודעת מה להגיד לך, אני לא רוצה שתרשום. אני מפחדת על החיים שלי". בהמשך שאלה: "זה עובר אליו? אם תבטיח לי שזה לא יעבור אליו, אז כן, ככה לא" (שם, שורות 28 ו-43). רעות הוסיפה, כי גם אם זכריב אמר לה כי הוא ביצע את השוד, היא אינה מאמינה כי הוא מסוגל לכך. בשלב הזה נלקחה רעות לחדרו של קצין אגף חקירות ומודיעין בתחנת חדרה, סיאגה, אשר שכנע אותה לומר את האמת. בעקבות השיחה, נעתרה רעות לחוקרים ובהודעה נוספת (ת/37), כשעה לאחר החקירה הקודמת, גוללה לפרטים את אשר שמעה מפיו של זכריב, כמצוטט בהכרעת הדין.

95. טענתו של זכריב נגד קבילותה של ההודעה ת/37 – לפיה הושמו הדברים בפיה של רעות, והיא נלחצה לומר דברים שלא היו – הופרכה בחמש דרכים: (1) גם אגב התעקשותה, בעדותה בבית המשפט, שלא להפליל את זכריב, אישרה רעות את אמיתות הדברים שמסרה במשטרה, אך טענה כי הופעל עליה לחץ למסרם (עמודים 24-25 לפרוטוקול). (2) אמיתות דבריה נלמדת מאמירותיה לפיהן הדברים נמסרו בניגוד לאינטרס שלה ("אני לא רוצה שתרשום, אני מפחדת על החיים שלי" (ת/36); ובהתייחס לדבריה לשחר: "זה פשוט החליק, לא רציתי לספר. זה לא משהו שיגרום לחיים שלי להיות יותר טובים. להפך. הוא רק יחפש אותי עכשיו להתנקם. אני לא אהיה פה. לא בגלל שאני הולכת לחו"ל או להתאבד, בגלל" (ת/37)). הדברים תואמים להתרשמותו של סיאגה, כי רעות נתונה בפחד מפני זכריב (עמוד 168 לפרוטוקול). (3) זכריב אישר כי אמר לרעות כי הוא ביצע את השוד, אלא שלטענתו עשה כן בבדיחות הדעת, בעקבות כתבה בעניין, שאותה ראו במכשיר הטלפון הנייד שלה. לטענתו, שיחתם היתה קצרה והוא לא מסר לרעות פרטים. המשיבה הדגישה, כי בגרסה זו של זכריב אין כדי להסביר כיצד ידעה רעות לספר פרטים רבים כל כך (ת/37) אותם לא ניתן היה לדלות מתוך כתבה עיתונאית ואשר ידועים רק לשודד, פרטים אשר זכו לאימות באמצעות אנשים אחרים שלא היו בקשר עמה. (4) להודעות במשטרה קדמו דבריה של רעות לשחר, זמן קצר לאחר ההצתה. (5) החוקרים שללו את הטענה כי הופעל על רעות לחץ פסול. רעות העידה כי הלחץ למסור את ההודעה היה בעיקר לחץ פנימי שלה, בשל התמשכות החקירה: "כן, סיפרתי את האמת, אבל אני לא רציתי לספר, פשוט הם החזיקו אותי 7 שעות בחקירה עם תינוק שמחכה לי בחוץ, ואני תחת לחץ, מה אני יכולה לעשות?" ולהלן: "4 שעות חקירה, לקחו אותי

לשיחה עם המנהל שם, המפקד ישב אתי שעה ואמר לי להגיד את האמת, תגיד ככה וככה, ואז לקחו אותי שוב לחקירה שאספר להם את הכל, ורק אז שחררו אותי הביתה" (עמודים 25 ו-39 לפרוטוקול). לטענת המשיבה, למרות שרעות נוקטת לשון "לחץ", אין מדובר בלחץ פסול, אלא בלחץ סובייקטיבי שהיא חשה. אכן, ההימנעות מתייעוד השיחה עם סיאגה מהווה מחדל, אך הוא אינו יורד לשורש קבילותה של ההודעה, בפרט בשים לב לטעמים האמורים לביסוס אמיתותה.

96. האליבי לו טען זכרייב, עובדת היותו בעבודה בזמן השוד, נשען על דיווח ידני אותו מילא והעביר למעסיק, עיריית חדרה, לפיו ביום 21.8.2012 בשעות 08:00-12:00 עבד בגבעת אולגה. המשיבה הדגישה, כי לפי דוח איתוראן (ת/88), זכרייב הניע את משאית הטאטוא רק בשעה 10:47, כ-10 דקות לאחר תום השוד. בחקירתו במשטרה, ניסה זכרייב לתרץ נתון זה בכך שהמנוע החל פועל רק כשהפעיל את המנוע העליון (המשוין לשואב), אך את המשאית הניע זמן רב קודם לכן, בשעה 08:00. במהלך שמיעת העדויות, הבין זכרייב, לאור עדותו של אלמן איסקוב מנהל לוגיסטי בחברת ניקיון שירותי כבישים (עמודים 108 ו-110 לפרוטוקול), כי הגרסה אותה מסר אינה הגיונית. לכן, מסר זכרייב גרסה חלופית, לפיה בבוקר השוד הוא ביצע מטלות אחרות אשר הוטלו עליו ואשר לא הצריכו את הנעת המשאית לפני השעה 10:47. עוד הפנתה המשיבה לפרטי שיחה אשר ערכה החוקרת אליתם עם אחראי תמיכת ניהול צי בחברת פוינטר (ת/94, ת/116), לפיה בבוקר השוד, עד לשעה 10:47, נמצאה משאית הטאטוא ברחוב ברוך בוארון, הסמוך לביתו של זכרייב. זכרייב אישר כי זמן הנסיעה מסניף הבנק לביתו הוא מספר שניות, וזמן ההליכה משם אל מקום חניית המשאית הוא כארבע דקות. מכאן, לטענת המשיבה, עיתוי הנעת המשאית תואם לחלוטין את מסלול ההימלטות של זכרייב עד לתחילת עבודתו. עוד הצביעה המשיבה על-כך שבבוקר השוד, בין השעות 08:30-10:39, בוצעו מספר שיחות אל מכשיר הטלפון של זכרייב, אולם הוא לא ענה להן. שיחתו היוצאת הראשונה נעשתה בשעה 10:44, מספר דקות לאחר השוד.

97. המשיבה הצביעה על ראיות נסיבתיות נוספות – החולצה אשר נמצאה בבית אמו של זכרייב, לאחר שזכרייב אישר כי היא מכבסת את בגדיו (ת/42), קושרת אותו לשוד. החולצה תואמת לחלוטין, בצבע ובדוגמא, את החולצה אותה לבש השודד כמתועד במצלמות האבטחה; אופנוע לבן השייך לזכרייב נמצא בבוקר יום 14.10.12 מתחת לביתו (ת/60), אך נעלם זמן קצר לאחר מעצרו. הבעלות על האופנוע נרשמה על-שמו כשבוע לפני השוד, עובדה התואמת את דברי זכרייב לרעות לפיהם שילם על האופנוע מכספי השוד. זכרייב סיפר לרעות ולמדובב, כי לאחר השוד צבע את האופנוע השחור בלבן, כדי להקשות על הזיהוי.

98. זכרייב שב והתוודה גם לפני המדובב. לפי עדותו, תחילה סיפר לו זכרייב כי רק נכח בבנק בזמן השוד, ובהמשך סיפר כיצד ביצע את השוד. העדות נתמכת היטב בתמלילי הדיבוב – זכרייב התעניין בעונש הצפוי, אישר כי לא בוצע ירי במהלך השוד, וציין את סכום הכסף שנשדד (מ.ט. 2-39/12). תגובתו למציאת החולצה תועדה, וכן גם אמירתו כי "עכשיו אין להם את האופנוע" וכי האופנוע שווה "רבע מה...". (מ.ט. 3-4-39/12). השיחה בעניין החולצה נעשתה מתוך הנחה כי זכרייב הוא שביצע את השוד (מ.ט. 17). יש לדחות את הטענה כי זכרייב "התרברב" לפני המדובב. זכרייב לא חשש מפני המדובב, אשר היה ידידותי כלפיו, ולא התבייש להציג עצמו כמי שמעולם לא ריצה עונש מאסר ולהתעניין בתנאי הכליאה. בנוסף, דבריו של זכרייב למדובב דומים לדבריו לרעות, ותואמים – לעניין הצתת הרכב – את חילופי המסרונים שתוארו לעיל, ותואמים את אשר ארע במציאות. ניכרת מעורבותו בפרטים עד שהמסקנה הבלתי נמנעת היא כי הוא ביצע את המעשים. בהתייחס לטענתו של זכרייב, לפיה בשל איכות ירודה של ההקלטה לא ניתן לשמוע בבירור את כל הדברים עליהם סיפר המדובב בעדותו, הפנתה המשיבה לפסק הדין בע"פ 3817/09 אזברגה' מדינת ישראל (דברי השופט א' חיות) (16.9.210) לפיו, בנסיבות כאלה, יש לתור ככל הניתן אחרי סימני אמת חיצוניים, שיהיה בהם כדי לאשש את עדותו של המדובב. לטענת המשיבה, בענייננו, עדותו של המדובב תאמה במידה רבה את אשר הוקלט

ותומלל. המדובב לא יכל לדעת מהם הפרטים שתועדו, ומבחינתו ניתן היה לבדוק ולאשש את כל הפרטים עליהם העיד. בנוסף, קיימות ראיות חיצוניות חזקות ביותר לגבי כל אחד מן האישומים, עובדה המחזקת את מהימנותו של המדובב ואת אמינותה של עדותו. המשיבה ביקשה לדחות את הטענה כי המדובב פגע בזכות ההיוועצות של זכריב עם עו"ד בכך שיעץ לו להודות. המדובב רק יעץ לזכריב, כי במקרה בו ימצאו נגדו ראיות חד-משמעיות, עליו לנסות להגיע להסדר עם התביעה. המדובב התרה בזכריב לבל יודה סתם כך בחקירתו, אלא רק בבית המשפט ולאחר יעוץ של עורך-דין (מ.ט. 17, עמודים 11-12). לבסוף, תנאי ההעסקה של המדובב מתיישבים עם ההמלצה להסיר סעיפים הכוללים אופציה לתגמול במידה ופעולתו של המדובב "... תביא לקידום התיק, לפענוחו את הפרשה ויגובש כתב אישום נגד המעורבים" (ע"פ 4029/08 פלוני' מדינת ישראל דברי השופט י' דנציגר (10.7.2002) (להלן: ענין פלוני). ההסכם עם המדובב כלל אופציה למתן בונס רק בעבור "פעילות הראויה לציון במיוחד", וזאת בכפוף לתנאים מספר (92/ת).

99. אשר לערעור על חומרת העונש, טענה המשיבה, כי בהתחשב עם ריבוי העבירות, גיוון, התעוזה בביצוען, האופי העברייני, מספר הנפגעים ומשך התקופה - הרי העונש אשר הושת על זכריב אינו מחמיר יתר על המידה. המשיבה הוסיפה וציינה, כי באוגוסט 2007, לאחר שנפרדו מרעות לראשונה, תקף זכריב חבר אחר שלה וגרם לו חבלה של ממש. האירועים מושא כתב האישום מלמדים, כי מעידתו של זכריב בשנת 2007 לא היתה מעידה חד-פעמית. המשיבה עמדה על דפוס פעולה של זכריב - כאשר המתלונן עמד בדרכו, הוא הצית את מכוניתו, מתחת לבניין מגורים, היכן שישן בנו, לא רחוק מבלוני גז, והכל תחת מסר מאיים כי זוהי רק ההתחלה. כך גם כאשר שושן עמד בדרכו, וזכריב לא היה שבע רצון מהתנהלותו, למרות שעברו חודשים רבים, זכריב איים כי יפגע במשאית וזו רק ההתחלה, ובהמשך יפגע במשפחתו. חודשים לאחר הצתת המשאית, ביצע זכריב שוד בנק נועז, באמצעות אקדח, ודאג לצבוע את האופנוע ובהמשך להעלימו. בנוסף, לאחר תכנון ותוך ניצול עבודתו, גנב ומכר לפירוק שלושה כלי רכב. המשיבה סיכמה, כי מסכת העבירות מלמדת כי זכריב בחר בדרך העבריינית כדרך חיים. התנהלותו עבריינית - מתוכננת, מחושבת, ומבוצעת בקור רוח ובקפידה. אין מתקיימות לגביו נסיבות יוצאות דופן לקולא.

על סמך כל אלה, ביקשה המשיבה לדחות את הערעור על שני חלקיו.

דין והכרעה

100. לאחר ששקלתי את טענות באי-כוח הצדדים, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה, על רקע הכרעת הדין וגזר הדין, ולאחר עיון בראיות, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות, וכי דין הערעור על גזר הדין להתקבל בחלקו.

101. אשר לערעור על הכרעת הדין, אדרש תחילה לארבעה היבטים שנוגעים לכלל האישומים: מתווה ההכרעה בתיק "מעורב" הכולל ראיות ישירות ונסיבתיות, "עדות שיטה", הטענות לענין מהימנות המדובב, ומחדלים אשר נפלו בחקירה.

102. ראשית, לענין סוג הראיות עליהן התבססה ההרשעה.

בשלושת האישומים מושא הערעור לא זוהה המבצע בזמן אמת, בזירת האירוע. בנסיבות אלה נסמכה המשיבה, ובעקבותיה בית המשפט המחוזי, על מארג של ראיות נסיבתיות. בית המשפט נתן דעתו גם לראיות בדבר הודאתו של

זכריב לפני רעות (לענין האישום השלישי, כעולה מדבריה לשחרר ומהודעותיה במשטרה - ת/36 ו- ת/37) ולפני המדובב (בהתייחס לשלושת האישומים, לפי עדותו בבית המשפט). בין הצדדים ניטשה מחלוקת עזה באשר למהימנותם של עדים אלה.

103. בענין קריאף נדרשתי בהרחבה לסוגיית ההרשעה על-סמך ראיות נסיבתיות. אלה "אין מוכחות במישרין את העובדות המהוות בסיס לעבירה. תחת זאת, הן מבססות עובדות אחרות, אשר מהן ניתן להסיק מסקנה בדבר התקיימות העובדות הטעונות הוכחה בדרך של היסק לוגי" (ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף פסקה 96 (21.1.2015)). הבאנו שם מדברי בית המשפט בענין בן שלוש: "ראיה ישירה מוכיחה עובדה מסוימת במישרין, באמצעות הצגת חפץ, מסמך, או עדות אדם אשר קלט אותה בחושי... עליונותה של הראיה הישירה על פני הראיה הנסיבתית משתקפת בכך שנלווה לה אך יסוד אחד של קושי - החשש מפני שקריות הראיה. קושי זה נלווה גם לראיה הנסיבתית, אולם לכך מצטרף קושי נוסף - הטעות האפשרית שבהיסק ההגיוני מהראיה הנסיבתית לעובדה שמבקשים להוכיחה" (ע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 577, 586 (2003)).

104. דומני כי אין לקבל את גישתו של זכריב, אשר מצאה הד גם בעיקרי הטיעון של המשיבה, כי כלל הראיות בתיק זה הן נסיבתיות. עדותו של צד ג' על וידוי של נאשם לפניו, אינה בהכרח ראיה נסיבתית, והדבר תלוי בתוכנה. עדותו של אדם בדבר וידוי של נאשם לפניו כי ביצע עבירה, דומה לעדות ראיה או לתיעוד מצולם על ביצוע העבירה. כולן משקפות כשלעצמן, את ביצוע העבירה, ואין מצריכות שלב נוסף, מצטבר, של היסק לוגי. הדרישה לתוספת ראיתית, "דבר מה נוסף", בהתייחס להודאה לפני צד ג' מבקשת לקדם חשש של העדר מהימנות, לא ספק בהתייחס להיסק לוגי. לענייננו, בכפוף למהימנות דבריה של רעות לשחרר ולחוקרי המשטרה ולמהימנות דבריו של המדובב בעדותו בבית המשפט, ראיות אלה מוכיחות במישרין את העובדות המהוות בסיס לביצוע העבירות - זכריב ביצע את העבירות נשוא ההודאות.

105. בית משפט זה חזר ושנה את המתודה התלת-שלבית לבחינתן של ראיות נסיבתיות, אשר נועדה להתמודד עם החשש מפני טעות אפשרית במהלך ההיסק הלוגי הייחודי לראיות נסיבתיות. חשש זה מצטבר כאמור לחשש מפני שקריות, המתקיים בכל ראיה שהיא. לפי מתודה זו, בשלב הראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית כשלעצמה, בשלב השני נבחנת המסכת הראיתית כמכלול. נדרש כי זו תסבך את הנאשם באופן המקים מסקנה לכאורית סבירה יחידה, כי אכן ביצע את העבירות. בשלב זה יתחשב בית המשפט גם בהתנהלותו של הנאשם, לרבות בחקירתו ובבית המשפט. בשלב השלישי מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר חלופי, מזכה, המתייחס למכלול הראיות הנסיבתיות, אשר יותיר ספק סביר ביחס להנחה המפלילה נגדו. שני השלבים האחרונים הם יחודיים לבחינתן של ראיות נסיבתיות. בסופו של דבר, בהינתן מסקנה סבירה אחרת, ממשית ועומדת במבחני השכל הישר וניסיון החיים, אשר אינה מפלילה - יזוכה הנאשם (ענין קריאף, פסקאות 100-97, 123-122; ע"פ 8422/14 מוגאהד נ' מדינת ישראל, פסקאות 33-36 (10.5.2015)).

106. בענייננו, בית המשפט המחוזי לא חילק את הכרעתו באופן פורמאלי לשלושת השלבים הנזכרים, וגם לא קבע כי די היה בראיה ישירה מסוימת שהובאה לפניו לצורך הרשעה במי מבין האישומים. מכל מקום, בהיבט כולל, בדיעבד, הכרעת הדין מקיפה את שלושת השלבים במלואם. בית המשפט ניתח באריכות את מידת מהימנותה וחוזקה של כל ראיה נסיבתית אשר באה לפניו, התייחס אל התמונה המפלילה העולה מן המסכת הראיתית כמכלול, בחן את התנהלותו של זכריב כחלק ממכלול ראיתית זה, ולבסוף נדרש ביסודיות להסבריו של זכריב, ונימק את דחייתם. כפי שאפרט, מסקנותיו של בית המשפט המחוזי בהתייחס לשלושת האישומים מקובלות עלי.

107. בית המשפט המחוזי קבע, כי יש זיקה במישור הראייתי בין אירועי ההצתה - האישומים הראשון והשני. מדובר במעשים דומים - חזרה על דפוס פעולה של הצתה בתגובה למצב אשר זכרייב אינו מרוצה ממנו, בהינתן "נושאים פתוחים" בינו לבין קורבן העבירה. בנוסף, לשתי ההצתות קדמה נקיטה באיומים. לגישת בית המשפט המחוזי "העובדה כי מדובר בשני מקרים של הצתה אשר החוליה המקשרת היחידה ביניהם הינה הנאשם מחזקת את הראיות נגדו" (פסקה 300 להכרעת הדין).

108. יתכן שכך, יתכן אחרת. איתור המשותף בין שני האישומים תכליתו איננה לעמוד על היסוד הנפשי, על הלך הרוח של המבצע (בכך עניינו של הכלל בדבר "מעשים דומים"), אלא בעמידה על זהותו של המבצע. עניינו בשאלה האם לפנינו "שיטת ביצוע" חוזרת. בכגון דא יש להיזהר מהנחת המבוקש. הצבעה על המבקש כעל "חוליה מקשרת" בין האירועים מבטאת מסקנה של ניתוח הראיות. השימוש בה כדי "לחזק את הראיות" הוא מסופק. התלבטתי גם האם קווי הדמיון בין המעשים בעניין דנן עולים כדי "שיטת ביצוע". אמנם שתי הצתות (רכב ומשאית) בוצעו בתוך כ-4 חודשים, כשלאותו אדם, זכרייב, מניע לבצען עקב סכסוך בלתי פתור בינו לבין הקורבן. גם ננקטו איומים טרם המעשה, ובשני האישומים התאפיינו האיומים בהתראה כי חומרת הצעדים תלך ותגבר (כלפי שושן - האמירה כי יתחיל בצידוד ויגיע למשפחתו (פסקה 93 להכרעת הדין), כלפי המתלונן ורעות "ההצגה רק מתחילה שלב אחר שלב נתחיל בעדינות ונראה לאן צריך להגיע" (ת/38, הודעה 2), או כפי שתאר זאת המדובר בעדותו (עמוד 122): "ואמר אני אטפל בו לאט לאט", וכפי שציין מלכה בדוח הפעולה ת/93 את דברי המתלונן: "בשלים שלבים הוא יטפל בו"). לקווי הדמיון האמורים עליהם עמד בית המשפט המחוזי, ניתן להוסיף כי בשני המקרים הוצתו כלי הרכב בחלקם הקדמי, באשמורת לילה (02:30-04:30), ולא הושאר ממצא פיזי כלשהו בזירה. עדיין, לדידי, אין מדובר בקווי דמיון מובהקים באופן החלטי. סכסוך ואיומים שחומרתם עולה הריהם התרחשויות "הגיוניות", במונחים עברייניים, לפני ביצוע הצתה מכוונת, כך גם בחירה בעיתוי שבו כלתה רגל מן השוק, באופן שהסיכוי ליהוי ולתפיסה הוא נמוך. גם אם נקבע בפסיקה, כי ניתן להקל ברמת הדמיון הנדרשת, בשים לב למכלול הראיות, נדרשים קווי דמיון ברורים ומוחשיים (ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל פסקאות 333 ו-360 לדברי השופטת ע' ארבל (10.11.2011); י' קדמי על הראיות: הדין בראי הפסיקה חלק שני 714 (2009); לביקורת באשר לרף הנדרש ראו דבריו של הרדוף "איני בטוח שאכן הגיוני להסיק שיטה משני מקרים שאינם כוללים 'כרטיס ביקור' יחודי" (א' הרדוף "חזות של זכויות, מהות של צדק, סיפורה הרטורי והמהותי של ההכרעה הפלילית" דין ודברים ח 33, 57 (2014)). בעניינינו קיימים גם הבדלים - זכרייב בעצמו איים על המתלונן, בעוד עם שושן דיבר "אחיו"; זכרייב לא העביר מסר מאיים נוסף כלפי המתלונן ורעות מיד לאחר ההצתה ולא השיב למסרון הנסער מאת רעות בטרם נעצר (יתכן ולא הספיק), בעוד שושן "זכה" לשיחה נוספת מאותו "אח". יש לזכור גם כי הכרה בקווי דמיון, בשיטה, בהתייחס לכתב אישום הכולל מספר אישומים, עשויה להוליך דווקא למסקנה הפוכה - להסתייגות מהטלת אחריות בהתייחס לאותו אישום "וצא דופן", שאינו ניכר באותם קווי דמיון משותפים. לשיטת המשיבה עצמה, זכרייב פעל בגדרם של האישומים השלישי והרביעי גם מבלעדי מי מבין המאפיינים האמורים לעיל. הסתפקתי אפוא אם התקיימה כאן "שיטת ביצוע" שיהא בה כדי לתמוך בזהותו של זכרייב כמבצע של עבירות ההצתה. ברם, אין בקביעה זו כדי לשנות ממסקנתי לפיה בדין קבע בית המשפט המחוזי את אשמתו של זכרייב. ראיות מספקות ומשכנעות הובאו לשם כך.

109. מכאן למדובר. עיינתי בעדותו מזה ובתמליל השיחות עמו מזה. יש ממש בטענתו של זכרייב, לפיה קיים פער מסוים בין התמליל לבין העדות, והעדות - מרחיבה היא. בתמליל השיחות קיימת התייחסות של זכרייב לשלושת האישומים, אך במידה שונה של פירוט והתוודות. הדברים יפורטו להלן בהתייחס לכל אישום. בשלב זה אציין, כי בהתייחס לאיומים כלפי המתלונן קיים וידוי מלא, וכן בהתייחס להצתת המשאית. אולם לעניין הצתת הרכב וכן לעניין השוד - כולל התמליל פרטים מפלילים רבים (כאלה אשר זכרייב לא יכל לדעת מתוך הסיקור התקשורתי, השיח השכונתי או מביקורים קודמים תמימים במקום, כפי שקבע בית המשפט המחוזי בצדק) אך לא הודאה מלאה. לעומת זאת, בעדותו בבית

המשפט (עמוד 122 לפרוטוקול) טען המדובב כי זכריב התוודה לפניו בהתייחס לכל ארבעת האישומים. האם בכך נגרעה מהימנותו של המדובב? יש טעם בטענת המשיבה לפיה במצב דברים בו יודע המדובב כי השיחות הוקלטו, ואינו יודע מה בדיוק הוקלט, אין זה סביר שימסור עדות מרחיבה באופן שקרי. אולם, מן הפרוטוקול, לא ברור האם נחשף לדברים שהוקלטו טרם עדותו (עמוד 123 לעומת עמוד 127 לפרוטוקול). לדידי, בהחלט יתכן ועדותו זו של המדובב היוותה סיכום של רשמיו מהשיחות, הבנתו הסובייקטיבית את העולה ממכלול הדברים אותם אמר לו זכריב, והרחבת הדברים מצדו לא נבעה ממגמה מכוונת, שקרית, להוסיף על דבריו של זכריב כדי להפיל. זאת ועוד, עיון בתמליל מלמד כי חלק מהמילים לא נקלטו בבירור. יתכן כי דברי המדובב בעדותו שיקפו את השיחה במלואה, וידוי מלא מצד זכריב באישומים כולם. אולם בהשערות אלו אין די בשעה שבפלילים עסקין. בית המשפט המחוזי, אשר האזין לעדותו של המדובב ויכל להתרשם ממהימנותו, לא קבע בבירור, בהתייחס לכלל האישומים, כי הוא סומך ידיו על מכלול עדותו של המדובב. לעניין האישום הראשון ציין בית המשפט המחוזי כי המשיבה הפנתה אל התמליל, והתבסס על הפסיקה הרואה חשיבות באמצעי זה. בהתייחס לאישומים השני והשלישי הפנה בית המשפט המחוזי הן לעדותו של המדובב, הן לתמליל, ובהתייחס לאישום השלישי אישש את עדותו של המדובב מתוך התאמה לעובדות כמו גם לנקודות משמעותיות שעלו בעדותה של רעות. במצב זה, מצד הזהירות, הצמדות לתמליל השיחות בלבד – וכך נעשה להלן – מפיגה את החשש הנוגע למהימנותו של המדובב על רקע הפער האמור בין העדות לבין תמליל. בשונה מן העדות, ההקלטות הן אובייקטיביות ועומדות לעצמן. ככאלה – ערכן רב.

110. ודוק: אין בדברים האמורים כדי לקבוע מסמרות ככלל בנוגע למהימנות עדויותיהם של מדובבים, שלהם עבר פלילי מכביד או שההסכמים עמם כוללים סעיף היוצר תמריץ להצלחת פעילותם, טענות שטען זכריב נגד המדובב. המשיבה ביקשה לדחות את טענתו של זכריב, לפיה "בנוס" כספי שהובטח למדובב עלול היה להביא למוטיבציה יתרה מצידו להצליח במשימתו. לטענתה, ההסכם כפי שנחתם עם המדובב דן ממלא אחר הנחייתו של בית משפט זה בעניין פלוני. באותו עניין הסתייג בית המשפט (פסקה 52 לפסק דינו של השופט י' דנציגר) מנוסח הסכם שבו נכללה אפשרות למתן תגמול נוסף במקרה של קידום התיק, פענוחו וגיבוש כתב אישום. לעומת זאת, לא הובעה הסתייגות מן החלופה האחרת שנכללה באותו הסכם (אשר רק היא, לטענת המשיבה, כלולה בהסכם דן) לפיה תגמול נוסף ינתן במקרה של "פעילות ראויה לציון מיוחד", בכפוף להחלטת בעלי תפקידים מסוימים. נראה כי המשיבה צודקת בעניין זה, אך מן הראוי לציין כי לא רק לנוסח הפורמלי של התניה בהסכם ישנה נפקות, אלא גם לדרך הסובייקטיבית שבה מבין המדובב את התנאים לקבלת מלוא התגמול. בענייננו עלה מעדותו של המדובב, כי חלק מהתשלום ניתן לו רק בסוף ההליכים "אם יביא תוצאה" (עמודים 126-127 לפרוטוקול). הבנה זו, גם אם אינה מתחייבת מתניות ההסכם כלשונן, עלולה לעורר אותו חשש מפני "מוטיבציה עודפת" להפללת-שווא. עם זאת, כדבריו של השופט דנציגר בעניין פלוני "בסופו של יום לא אופן העסקתם של המדובבים יקבע אם ההודאה שהצליח לחלץ מהחשוד קבילה... אלא התשובה לשאלה האם פעילות המדובב... פגעה בפועל בזכויותיו של הנאשם באופן כזה שמצדיק פסילתה של ההודאה" (שם, פסקה 53), ההדגשה הוספה).

111. טענותיו של זכריב בערעור לא נועדו אך לקעקע את מהימנותו של המדובב, אלא גם לנסות להתמודד עם דבריו של זכריב המתועדים בתמליל. לעניין זה יש לדחות את טענתו של זכריב כי למעט לעניין גניבת כלי הרכב, דבריו למדובב לא נועדו אלא להתרברבות, בין בשל נטייתו לעשות כן, בין כדי להרשימו במצב בו היה נתון, יחד עם עבריו מעין זה, באותו תא מעצר (פסקאות 174, 176, 183 ו-185 להכרעת הדין). בית המשפט המחוזי דחה גרסה זו, ולא מצאתי טעם לשנות מקביעתו זו. אילו להתרברבות היה מדובר, מדוע באה לידי ביטוי רק באישומים שנתמכו בראיות אחרות לרוב? ניתן היה לצפות לסיפורי בדיה בהתייחס לאירועים עברייניים אחרים, נוספים. בנוסף, יש טעם בדבריה של המשיבה לפיה שאלותיו של זכריב למדובב על אודות ענישה צפויה מעידות כי הוא לא חשש לחשוף לפני המדובב את עובדת היותו "חדש בתחום". היבט זה אינו מתיישב עם דברי רהב שתכליתם להרשים את המדובב. לבסוף, זכריב הצביע

על בעייתיות בכך שהמדובר דיבר עמו על הכדאיות של הגעה לעסקת טיעון, וגם העריך את משך המאסר ב-8 חודשים (ראו גם עמוד 126 לפרוטוקול). אכן כך עולה מן התמליל. עם זאת, צודקת המשיבה בטענתה כי המדובר הדגיש באוזני זכרייב כי יש לעשות עסקה רק כחלק מהמשפט וכי יש להעזר לשם כך בעורך דין (17.10.2012, עמודים 6-7; 18.10.2012, עמוד 12). בנסיבות אלו נחה דעתי, כי בכל הנוגע להישענות על תמליל השיחות, זכויותיו של זכרייב לא קופחו.

112. עניין כללי אחרון, אליו אדרש בטרם אפנה לעיון נפרד באישומים, הוא מחדלי חקירה. זכרייב טען, בין היתר, כי יש לזכותו נוכח מחדליה של המשיבה. לעניין האליבי אותו הציג בהתייחס לאישום הראשון, יצא זכרייב נגד חקירתה של יאנה בשלב מאוחר, כאשר קורות אותו לילה כבר לא היו חדים בזיכרונה, ההימנעות מלחקור את חברותיה, לערוך מחקר תקשורת למכשיר הטלפון שלה, ולקיים עימות בינו לבין רעות והמתלונן. לעניין האישום השני טען, כי לא נעשה מאמץ לאתר את המאיים הטלפוני על שושן וכי העובדה שנאלץ להתמודד עם האישום רק לאחר זמן, הקשתה עליו בשחזור מעשיו במועד האירוע. לעניין האישום השלישי טען, כי לא נשללה די הצורך מעורבותם של חשודים אחרים בביצוע העבירה, הגרים בסמוך, ולהם אופנועים דומים (לעניין מחדל אי-תיעוד שיחתו של הקצין סיאגה עם רעות אתייחס בנפרד להלן). ראיתי להקדים ולדחות כבר עתה את מכלול טענותיו אלה של זכרייב. בית משפט זה קבע, כי "בחינת טענות הנוגעות למחדלי חקירה תיעשה בשני שלבים: תחילה יש לבחון האם מדובר כלל במחדל חקירה. רק אם המענה לשאלה הראשונה הוא בחיוב, יש לבחון את השאלה האם בשל מחדלי החקירה הנטענים נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן" (ע"פ 5633/12 נ' מדינת ישראל (10.7.2013)). עוד הטעים בית משפט זה, כי "העובדה שניתן היה לבצע חקירה מעמיקה יותר אין פירושה שנפלו מחדלים בחקירה. וגם אם נניח שמדובר במחדלים, הכלל הוא שיש לבדוק האם נעשה למערער עוול וקופחה הגנתו. חקירה שאינה אופטימאלית אין פירושה מחדל, ולא כל מחדל פירושו זיכוי" (ע"פ 1643/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2015)); ע"פ 2478/12 אגבריה נ' מדינת ישראל פסקה 22 לפסק דינו של השופט א' שהם (13.5.2015)). בהקשר זה יש לזכור כי משאבי המשטרה אינם בלתי מוגבלים, וכמעט בכל חקירה ניתן להצביע על פעולות חקירה נוספות שאותן ניתן היה לבצע. טענותיו של זכרייב על אודות פעולות חקירה נוספות כנ"ל, אותן היה על המשיבה לנקוט לשיטתו, או בהתייחס לעיתוי המאוחר של נקיטתן, אינן מקימות מחדל חקירתי כפי שאופיין בפסיקת בית משפט זה, בשים לב למכלול פעולות החקירה ולראיות אשר נאספו בהתייחס לשלושת האישומים. כפי שיתואר להלן, אלו מבססות היטב את ההרשעה, והפעולות הנוספות עליהן הצביע זכרייב לא היה בהן כדי לשנות מן התוצאה המרשיעה. גם מבלעדי עדותה של יאנה, הופרכה טענת האליבי של זכרייב, בעדותו של אלכס חברו; רעות התנגדה בהודעתה לעריכת עימות עם זכרייב (ת/37, שורה 40) מתוך פחד מפניו. ראוי לסמוך על שיקול הדעת של גורמי החקירה והתביעה בכגון דא; תוכן שיחותיו של המאיים עם שושן, ובפרט יכולתו למסור את מספר הטלפון של זכרייב, וכן סיום פרשת האיומים עם התשלום - מיתרים את הצורך באיתור המאיים, ככל שהדבר נוגע לאשמתו של זכרייב עצמו; עניינם של חשודים נוספים נבחן די הצורך, כמובהר בהכרעת הדין ובטענות המשיבה. בדומה, יש לדחות את טענת זכרייב לפיה נדרש עד בעל מומחיות מיוחדת כדי לאשש חלק מן הממצאים נגדו. כך לעניין הגעה למסקנה על התנעת האופנוע בהתבסס על חום המנוע לאחר זמן (בהתייחס לאישום הראשון), כך לעניין ההשוואה בין החולצה שנתפסה לבין זו הנצפית בשוד (לעניין האישום השלישי). לכגון אלה די בחושיו של אדם, בניסיון החיים ובשכל הישר. מכאן נפנה לטענות נוספות בערעור המתייחסות לאישומים כסדרם.

האישום הראשון

113. נחה דעתי, כי הראיות הנסיבתיות עליהן התבססה ההרשעה, מקימות מסקנה המפלילה את זכרייב, שהיא

מסקנה סבירה יחידה אפשרית. ראיות אלה כוללות את חילופי המסרונים בין זכריב לבין רעות טרם ההצתה; את עדויותיהם של רעות, המתלונן, יאנה ואלכס; את הממצאים שנקבעו על סמך הודעות ועדויות של נושאי תפקידים במשטרה ובשירותי הכבאות, וכן את תמליל שיחותיו של זכריב עם המדובב. ראיות אלה נבחנו בעיון על-ידי בית המשפט המחוזי. הן אינן "קלושות" כלל ועיקר, כנטען בערעור. צודקת המשיבה בטענתה, כי ניכרת התאמה בין הראיות הנסיבתיות השונות ומתקיים אישוש הדדי של מהימנותן, בזמן שגרסתו של זכריב ועדויות עליהן נשען עמדו בסתירה בין לבין עצמן וביחס למכלול. לא עלה בידי זכריב, להציג הסבר חלופי ממשי למארג הראייתי המפליל, אשר יהא בו כדי להטיל ספק באשמתו. משכך, הרשעתו של זכריב באישום הראשון בדין יסודה (במצב דברים זה ומהטעמים שפורטו לעיל, לא אדרש לעדותו של המדובב בבית המשפט המחוזי על דבר הודאתו המלאה של זכריב לפניו כי ביצע את העבירה). להלן אתייחס ביתר הרחבה לטענותיו העיקריות של זכריב בערעור.

114. מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט המחוזי באשר לרקע העובדתי לאירוע, בהתבסס על חילופי המסרונים עובר להצתה (ת/38). אציין עם זאת כי יתכן, כפי שטען זכריב בתוקף בערעור, כי עד לנקודת הזמן שבה חידשה רעות מיזמתה את הקשר עמו, לא היו לו כוונות ליזום מצדו זיקה מחודשת כלפיה. 4 שנים בהן נמנע מקשר, מדברות בעדן, ועובדה זו לא הוכחה. אלא ששוכנעתי, כי חל מפנה במצב הדברים. רעות הנביטה בלבו של זכריב ציפייה לחידוש הקשר, בעקבות הרומן הקצר אשר אותו יזמה עמו בשעת משבר בנישואיה. רעות נסוגה מכך, אולם זכריב לא שב לעמדתו טרום-יזמתה. כך קם המניע לפעולתו, בין אם נקמה, בין אם טקטיקה למימוש מאוויו. יוטעם עוד, כי גם אם נניח (הנחה שאינה מתיישבת עם חומר הראיות) כי זכריב נותר, כטענתו בערעור, אדיש או אמביוולנטי ביחס לרצונה של רעות בחידוש הקשר ביניהם, הרי מכל מקום הסתייגותו הנחרצת מכך שאדם אחר מעורב בגידול בנם המשותף עולה בבירור מן המסרונים, מהודעתה של רעות (ת/35), מרצונו "להודות" למתלונן על גידול בנו, ומתמליל שיחותיו עם המדובב. בתמליל מכיר זכריב במצב המשפטי לפי הבנתו, לפיו ילד נותר עם האם לאחר פרידה מבן-זוג, אך מבטא בבירור אי-נחת מכך (עמודים 53-54 לפרוטוקול). באותו הקשר מתומללים דברי זכריב: "אבל זה לא משנה, אני לא אתן לה להתחתן. היא לא מבינה, אמרתי לה לא משנה את מי, יבוא איזה גנגסטר יבוא, ילך איתה, אין, אני לא אתן. אני תמיד אעמוד באמצע". המדובב מגיב: "בטח, כשיש ילדים זה בעיה". וזכריב: "כן. אם לא היה, מה אכפת לי". מניע זה לפגיעה במתלונן עומד בפני עצמו.

115. ההודעות (ת/38) מגלות את מצבו הרגשי של זכריב, מגמת-פניו ואיומיו עובר להצתה. מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה המילים "בלעדיך ובלי א' אין לי ערך לחופש" מורות על נכונותו לחצות קווים גם במחיר ויתור על החירות. איומיו מובהקים. במענה למסרון של רעות "רק בלי שטויות בבקשה" השיב זכריב "כנראה לא הקשבת לי זה שאת לא רוצה אותי אין בעיה אבל לא אמסור את א' בידי אף גבר בעולם וההצגה רק מתחילה שלב נתחיל בעדינות ונראה לאן צריך להגיע", מסרון המורה על תוכנית פעולה עבריינית, מן "הקל" אל "הכבד", ככל שידרש, למימוש רצונותיו. זכריב התמיד במשל ההצגה והשיב "צפיה נעימה" גם כשרעות הבהירה כי אינה מונעת ממנו לראות את בנם. כששאלה האם הוא מאיים לקחת את א' ממנה, זכריב לא מצא לנכון להסתייג מהמילה "איום", אלא רק חידד מהו יעדו "לא יהיה בידי גבר את אמא שלו הוא צריך אותך... לא יחונך ולא יגור עם גבר אחר".

116. לטענת זכריב, לא היה לו חופש מהזוגיות עם רעות, ובתארו "שלב" ביטא את רצונו לבדוק את חידוש הקשר עמה בהדרגה לאור ניסיונו הרע בעבר ("אני אוהב אותה, אני אחזר אחריה, נתחיל עם פרחים ונראה לאן נגיע"... "היא רוצה מהר מהר... אמרתי לה לאט לאט... זה היה אליה ולא אליו, איך זה היה איום אליו אם ההודעה אליה? בזמן שהיא אוהבת אותי אני מפחד מהשטויות שלה שהיא עשתה לי פעם") (פסקאות 29, 175 ו-190 להכרעת הדין). דעתי כדעתו של בית המשפט המחוזי אשר קבע, כי מדובר בפרשנויות מופרכות, בהינתן המלל של כל מסרון ומסרון (הודעת

"השלבים", ראשיתה בנכונות לקבל את אי-רצונה של רעות בזכריב), רצף המסרונים וראיות מנוגדות. דברי זכריב למדובב אשר שוקפו בתמליל "שלב אחר שלב אני אטפל בך" מורים כי לשון "השלבים" כוונה כאיום כלפי המתלונן, ולא כמתווה לחידוש ימיו כקדם עם רעות. נמצאנו למדים, כי הנחת המוצא העובדתית לפי קביעת בית המשפט המחוזי, מבוססת היטב, ואין עילה להתערב בה. למסרונים משקל ראייתי משמעותי, ראיה נסיבתית אובייקטיבית, מדברת בעד עצמה, נותנת צילום מצב של חילופי מסרים בזמן אמת. המסרונים אינם נתונים לחששות אותם חזר והעלה זכריב בערעור בהתייחס למהימנות עדויותיהם של רעות והמתלונן בהמשך ההליכים - השפעתם של תנאי החקירה במשטרה (שעות ארוכות, נוכחות התינוק), רצון של המתלונן לנקום בו על בגידתה של רעות עמו, על-ידי הפללתו, או רצונו של המתלונן להרחיק את זכריב אל מאחורי סורג וברח כדי להסיר את האיום שהיווה לנישואיו.

117. זאת ועוד, מקובלת עלי מסקנתו של בית המשפט המחוזי אשר דחה את ניסיונו של זכריב להצביע על המתלונן כבעל מניע להעליל עליו עלילת שווא. הדברים נטענו בעלמא, ולא נתמכו בראשית ראיה. חוקרי המשטרה הסתייגו מכך (עדות מלכה, פסקה 141 להכרעת הדין; עדות אליתים, פסקה 153 להכרעת הדין). יש להוסיף, כי התנהלותם של המתלונן ושל רעות התאפיינה בפסיביות, בניסיון להתנתק ולהסתתר מזכריב (ת/35). עד כדי עזיבת דירתם ולינה בבית הוריה של רעות הגיעו (ת/60, ת/93). בטרם ההצתה, לא פנו בתלונה למשטרה. דפוס התנהגות זה אינו מתיישב עם יוזמה להצתה עצמית של רכב כדי לטפול על זכריב אשמת שווא. אין לקבל את טענתו של זכריב בערעור לפיה הימנעותם מלהגיש נגדו תלונה במשטרה בגין איומים גורעת ממהימנותם. לא כך. דווקא העובדה שלא אצה להם הדרך לפעול נגדו, מקנה אמינות לתלונתם. עת כלו כל הקיצין, עם ההצתה, רק אז הצביעו על זכריב, על רקע איומיו, כמי שהצית. כך בתגובתה האימפולסיבית של רעות בסמוך להצתה ("למה אתה עושה את זה?", ת/38, מסרון 9), כך בפנייתו הראשונית של המתלונן למשטרה (דוח פעולה, ת/93), ובהמשך בהודעתה של רעות במשטרה (ת/35, שורות 80, 91, 95-98). אותות האמת בתלונותיהם ניכרים בפחד מפני זכריב אשר אושש בראיות מספר: החשש של המתלונן מיד עם ההצתה שמא ביתם ניזוק, פחד בעקבותיו נסעו יחד עם השוטרים לבדוק את העניין (ת/93 עמוד שני); התרשמותו של שחר משיחתו עם רעות בסמוך להצתה; זיכרון רשמי הפחד של רעות מפני זכריב אשר נחקק אצל סיאגה מחקירה זו, אחת מיני רבות מאוד בהן היה מעורב (פסקה 290 להכרעת הדין); ובמלל שבהודעותיה של רעות במשטרה (ת/36, ת/37). ודוק: פחדם של רעות והמתלונן מאששים את קיומם של האיומים וכן את כנות הערכתם בדבר זהות המבצע. אין בעצם הפחד כדי לבסס כשלעצמו, אובייקטיבית, את המסקנה כי זכריב הוא אשר הצית.

118. הטעמים עליהם עמדה המשיבה בעיקרי טיעוניה, התומכים במהימנות עדויותיהם של רעות והמתלונן - משכנעים. בכל הנוגע לרעות, הדברים אמורים גם לעניין הודעותיה בהתייחס לאישום השלישי. הודעותיה של רעות מתאפיינות גם במסירת פרטים שאינם מחמיאים לה. היא לא נמנעה מכך, והדבר מלמד על מחויבותה לומר אמת. המשיבה עמדה על החיזוק ההדדי של חילופי המסרונים והודעתה של רעות במשטרה (ת/35). התכתובת מאששת כי רעות לא שיקרה בהודעתה ת/35, ומאידך - דבריה במשטרה מאירים על פרשנותן של ההודעות ומפריכים את גרסתו של זכריב בעניין זה. אין לקבל את טענתו של זכריב כי יש לפסול את ההודעות, בהן ת/35, בשל תנאי החקירה (חקירה ממושכת, כאשר התינוק עמה בתחנה). הדעת נותנת כי אי-נוחות זו יכלה לתרום לרצון לקצר את השהות בתחנה, אולם סימני האמת ניכרים בהודעה. תוכנה לא הושפע מן התנאים. אוסיף, כי בדבריה של רעות ניכרת פתיחות רבה בתיאור השיקולים שהניעו והדריכו את התנהלותה. למקרא הודעותיה עולה רושם ברור בדבר שני הקולות שרצו בקרבה - מחד גיסא, צורך לבטא את החשד כי זכריב הוא שהצית את הרכב, ומאידך גיסא, רצון להימנע מלפגוע בו בהיותו אביו של בנה וכן בשל פחד מפניו (ת/35, שורה 68). רעות הקפידה להבחין בין נתונים להשערות. בהודעתה ציינה כי "הוא לא אמר לי משהו על ההצתה של הרכב", ובמקביל מנתה את הסיבות בעטין הגיעה בעצמה למסקנה כי זכריב הוא המצית (שורות 74, 56, 80 ל-ת/35). אין לקבל את טענתו של זכריב בערעור כי רעות אינה אמינה בשים לב לרקע נפשי נטען. לא הוצגה ראיה לפיה מצבה הנפשי במועד מתן הודעותיה או עדותה היה כזה המסוגל לפגום במהימנות הדברים

שאותם מסרה. כך גם ניסיונו של זכריב להטיל בה דופי בשל כך שמחקה חלק מהמסרונים. יש לזכור כי רעות היא אשר טרחה להדגיש מיוזמתה (ת/35, שורה 148) כי מחקה חלק מן המסרונים. אשר למתלונן, בית המשפט המחוזי הפנה לעדותו ומצא כי זו מתיישבת עם ראיות נוספות. אכן, כטענת המשיבה, נמנע המתלונן מלהפריז בתארו את תוכן שיחתו עם זכריב. עדותו על אודות האיום מצדו של זכריב בפגיעה שחומרתה תלך ותגבר, נתמכת בתמליל שיחתו של זכריב עם המדובב.

119. מקובלות עלי גם מסקנותיו של בית המשפט המחוזי לפיהן הראיות אשר הובאו לפניו, המתייחסות לפרק הזמן שלאחר ההצתה מבססות גם הן את אשמתו של זכריב. כך, אין בידי לקבל את טענתו של זכריב בערעור לפיה לא הוכח, ברמת ההוכחה הנדרשת בפלילים, כי מדובר בהצתה. חוות דעת חקירת דליקה, ת/33, מונה ממצאים המתאימים להצתה – סימני שפיכת נוזל דליק, ומסכמת: "מסקנתי היא כי האירוע הוא תוצאה של הצתה בזדון על פי העובדות והממצאים ניתן להניח בסבירות גבוהה כי הרכב הוצת מתוך כוונת זדון". טענתו של זכריב אינה אלא פרשנות מגמתית להסברו של חוקר הדליקות, שפיר, לפיו בהעדר תיעוד מצולם, הקביעה נעשית רק בסבירות גבוהה (פסקה 295 להכרעת הדין).

120. זאת ועוד. בדין קבע בית המשפט המחוזי כי האליבי אותו סיפק זכריב בהתייחס למעשיו במועד ההצתה – קרס, נוכח השקרים שנמצאו בעדויותיהם של אלכס ושל זכריב, לעניין חום המנוע ולעניין הפגישה עם יאנה. עובדת היות מנוע האופנוע חם בשעה 06:15 בבוקר, פחות משעתיים לאחר ההצתה, נותרה ראייה נסיבתית משמעותית, לאחר שטענת זכריב כי ניסה להניעו בחצות הלילה בסיועו של אלכס, נסתרה בידי אלכס, ובשים לב, מכל מקום, לכך שגם אם היה הדבר אמת, המנוע לבטח היה מתקרר במהלך 6 השעות שחלפו מאז. במצב דברים זה, ניסיונו של זכריב בערעור לטעון שמא מאן דהוא עשה שימוש באופנוע לאחר שעת חצות, גורע עוד מאמינותו. התנהלותו של זכריב דומה למי שפוסע במבוך, נוקט בקו מסוים, וכל אימת שהקו בו נקט מתנגש במחסום בלתי עביר, בעובדה מנוגדת, הוא תר אחר מוצא ימינה או שמאלה, ומשנה גרסתו תוך כדי תנועה, בתקווה להגיע לקצהו המועיל של המבוך, לשביל המוליך לזיכוי. כך בהתייחס לחום המנוע במועד מעצרו, כך (להלן) באישום השלישי בהתייחס לדרך בה הגיעו הוא ורעות לשוחח על אודות השוד בפגישתם לאחר שנות ניתוק. זאת ועוד, בית המשפט העדיף את עדותה של יאנה, לפיה מסר לה אלכס כי הוא נמצא בביתו-שלו, וכי היא לא נפגשה עמו בסביבות השעה חמש. בכך נסתרה טענת האליבי לפיה בשעת ההצתה נמצא זכריב בביתו יחד עם אלכס, וזה יצא משם רק בשעה חמש לטובת מפגש עם יאנה. מדובר בקביעות ברורות של ממצאי עובדה ומהימנות, בהן כאמור יש יתרון מובהק לערכאה הדיונית. לא מצאתי סיבה טובה לשנות מהן (ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013); ע"פ 8591/10 נחום נ' מדינת ישראל (17.7.2011); ע"פ 8146/09 אבשלום נ' מדינת ישראל סעיפים 13-21 (8.9.2011)).

121. תמליל שיחותיו של זכריב עם המדובב מלמד, כי זכריב אישר קיומה של שיחה בינו לבין המתלונן, מסר פרטים על הצתת הרכב, והביע במילים בוטות זעם על המתלונן אשר להערכתו הצביע עליו כעל החשוד במעשה. עם זאת, זכריב הרחיק עצמו מן ההצתה עצמה: "כבר דיברתי איתו עם הבן אדם. אמרתי לו... הוא אומר, כאילו... אז... ביום שבת הם אומרים ששרפתי לו את האוטו. מאזדה חדשה, 60, 70 אלף שקל. לא יודע אם יש לו בכלל. נשרף לו האוטו, הם אומרים זה אני. בן זונה, מניאק, מלשין, אני אזיין אותו". בהמשך השיחה זכריב מתוודה כי איים: "אמרתי לו שלב אחרי שלב אני אטפל בך" (עמוד 55-56 לפרוטוקול); כי שיקר לחוקריו בעניין זה, והוא מכנה את המתלונן בכינוי גנאי. עולה כוונה מפורשת לפגיעה במתלונן: "אני אביא לו אותה כיפה אדומה". זכריב מציין פרטים על אודות הרכב וההצתה, אך אינו מתוודה במפורש כי הוא היה זה שהצית: "כמעט כל הבניין נשרף... האוטו עמד מתחת לבניין". המדובב: "האוטו זה 6 או 3?"; ומשיב זכריב: "3 חדשה". שואל המדובב: "זה המחיר שלה? 60 אלף?" וזכריב עונה: "כן, 70" (עמוד 59).

לפרוטוקול). לענין המניע הפנינו לעיל. גם אם נקבל, כי הידע בדבר סוג הרכב קדם למועד ההצתה (לפי הודעתה של רעות ת/35, שורה 74; עדותו של המתלונן), וגם לו יצויר, כטענת זכרייב, כי ידע מחקירתו על היקף הדליקה, מכל מקום עולה מן התמליל עיונות רבה כלפי המתלונן ותוכנית ברורה להזיק לו.

122. בסיכום, הראיות אשר הציגה המשיבה נבחנו כדבעי בידי בית המשפט המחוזי. הראיות הללו, לרקע הדברים שתוארו לעיל, ביחד עם האיומים והשקרים אשר אפפו את קריסת האליבי, כל אלה מבססים מסקנה מפלילה חד-משמעית נגד זכרייב. לא עלה בידיו להציע גרסה חלופית ממשיית אשר תקים ספק בדבר הזה. הרשעתו בביצוע העבירות שבאישום הראשון תיוותר בעינה.

האישום השני

123. גם לענין אישום זה מקובלות עלי קביעותיו של בית המשפט המחוזי. הרשעתו של זכרייב בדין יסודה. בהתייחס לאישום זה יש לקבוע, כי דבריו של זכרייב למדובב, כפי שתועדו בתמליל, עולים כדי הודאה בביצוע העבירה. לענין זה גם צחוק מהווה דרך התבטאות בעלת משמעות, דווקא בשים לב לדיסוננס בין המלל לבין הצחוק. בעוד המלל מכחיש, הצחוק מתווה וידוי. המדובב החל לשוחח עם זכרייב בענין הצתת כלי רכב. בשלב כלשהו אמר זכרייב (16.10.2012, עמוד 64): "הוא גם אומר לי שרפת משאית של מישהו שהיית עובד אצלו בגלל שהוא לא שילם לך משכורת, ואחרי... שנשרפה לו המשאית הוא שילם לך אותה. למה? (צחוק). אני אומר לו לא יודע למה. כי הוא בהתחלה אמר שאין לו כסף והוא אמר לי לחכות קצת. חייתי והוא לא שילם לי. אני לא עשיתי כלום. (צחוק)". המדובב מגיב: "ככה משלמים, רק בפחד משלמים". זכרייב מאשר (16.10.2012, עמוד 64). בנוסף, גם אם לא בקשר לאישום מסוים, באה לידי ביטוי בתמלול התעניינותו של זכרייב בענישה אפשרית לעבירה של איומים באמצעות אחר: "הוא אומר גם איימת, כאילו שלחת מישהו שיאיים על מישהו בשם שלך. אמרתי מה פתאום. למה איומים זה תיק כבד? ... רק בלי להרביץ, רק איומים? כמה אפשר? שנה, שנתיים? ... לא, לא סחיטה" (תמליל מיום 16.10.2012).

124. לצד ראיה זו ניצבות שלל ראיות נסיבתיות. תחילה, מניע מובהק, והוא סכסוך בלתי פתור בגין קיזוז כספים ממשכורתו האחרונה, בין בשל ימי היעדרות, בין בשל נזק שנגרם לרכוש. עצם הקיזוז אושר בעדויותיהם של שושן, מיכאל וזכרייב עצמו. כעסו של זכרייב על הקיזוז אומת בעדותו של מיכאל. משכך, יש לדחות את טענתו של זכרייב בערעור כי בעיניו מדובר בסכום פועט, וכי בהיותו אדם העובד למחיתו לא היה שולח ידו בפלילים בכגון זה. עוד יש לתת את הדעת על כך שזכרייב הודה בביצוע העבירות מושא האישום הרביעי. בכך הודה, כי היה מוכן לחצות קווים אדומים ולגנוב עבור מאות שקלים, סכום נמוך מזה שאותו העביר שושן לידו לאחר הצתת המשאית.

125. מקובלות עלי קביעותיו של בית המשפט המחוזי גם לענין הראיות הנסיבתיות הנוספות - האיומים מצד אדם שהזדהה כקשור לזכרייב; יכולת מעשית, אשר אינה נחלת הכלל, לבצע את מעשה העבירה (מידע פנימי המאפשר את זיהוי המשאית ומיקומה); סמיכות המועדים בין האיומים, למעשה ההצתה, לשיחת איום נוספת ולביצוע התשלום; הכניעה לאיום והעברת הכסף אשר הפסיקה את רצף האירועים, עובדה שאינה מתיישבת עם ניסיונו של זכרייב להפנות אצבע מאשימה כלפי אחרים; ולבסוף - מחקר התקשורת שאישש את העובדה כי זכרייב היה ער בשעת לילה מאוחרת ונמצא בסמוך למקום האירוע. ראיות נסיבתיות אלה תומכות בהודאה המתומללת. יתרה מכך, די בראיות נסיבתיות אלה כשלעצמן, בהצטברן, כדי להקים מסקנה מפלילה כמסקנה סבירה אפשרית יחידה, בלא שעלה בידי זכרייב להטיל בה ספק. בצדק לא ראה בית המשפט המחוזי בעדותו של גבריאלוב בהתייחס לגובהו של המצית מכשול להרשעתו של

זכרייב, בשים לב לתנאי השטח במועד ההצתה.

האישום השלישי

126. לא ראיתי להתערב בהכרעתו של בית המשפט המחוזי גם בהתייחס לאישום זה. ההרשעה התבססה, בין היתר, על הודאתו של זכרייב באוזני רעות כי ביצע את השוד. הודעתה של רעות במשטרה כוללת פרטים לא רבים בהתייחס לשוד (ת/37, שורות 3-53). מעבר לפרטים הטכניים הנוגעים לביצוע, עולים מההודעה שני מניעים למעשה – תחושה כללית של עוינות כלפי המדינה (שורה 48), וכן מימון רכישת האופנוע אשר נעשתה למעשה בהקפה (שורה 23, "הוא לקח את האופנוע ואמר לבן אדם שהוא ישלם לו"). הדבר מתיישב עם תאריך העברת הבעלות באופנוע זמן קצר קודם לכן (ת/100, 13.8.2012) אל מול מועד השוד (21.8.2012). כל שהיה לזכרייב לומר מנגד, בערעור, היא כי הדבר "אינו הגיוני".

127. זכרייב, בערעור, הטיח טענות קשות בחוקרי המשטרה, לפיהן נקטו שיטה פגומה של שימת דברים בפיה של רעות רק כדי לפצח תיק חקירה מתוקשר. אין חולק, כי ההימנעות מתייעוד השיחה בין רעות לבין סיאגה מהווה מחדל משטרי. סיאגה, וכמוהו המשיבה – הכירו בכך. בית המשפט המחוזי שמע את עדויותיהם של החוקרים, ויכל להתרשם באופן בלתי אמצעי ממהימנותם. בית המשפט המחוזי קבע, ונימוקיו משכנעים, כי לא היה בשיחה זו משום הפעלת לחץ או הפחדה עד כדי הטיית עדותה של רעות. לנימוקיו של בית המשפט המחוזי אוסיף, כי עיון מדוקדק בהודעה תומך באמינותה. לכל אורכה ניכר קושי רב של רעות במסירתה, ובולט כי מקור הפחד בחשש פן יבולע לה מזכרייב (שורות 9, 24, 69) וחשש מפני זיהויה בהמשך כמי שמסרה את המידע (הסתייגות מעימות עם זכרייב, שורות 40-41, ומסיור במקום, שורות 57-58, פחד מפני נקמה, שורות 82-83). על אף האמור, כשנשאלה על פרט זה או אחר, יש ורעות השיבה לגופם של דברים, יש וענתה נחרצות כי אינה יודעת. יכולתה להשיב לעיתים באופן מפורט ולעיתים לעמוד על אי-ידיעתה, אינה מתיישבת עם טענה כי הושמו דברים בפיה או כי מתן עדות מלאה על-ידה הועמד כתנאי לסיום החקירה הממושכת, דבר שגרם לה קושי במיוחד בגלל נוכחותה עם תינוקה בתחנה. חרף הלחץ הנטען, ניכר כי רעות השתדלה להימנע מהפלתו של זכרייב. היא הדגישה כי אינה מאמינה כי עשה את המעשה (שורה 78; על כך חזרה גם בעדותה בבית המשפט (עמודים 25, 44 לפרוטוקול)), כי כלל לא רצתה מראש לספר זאת אלא ש"זה פשוט החליק" (שורה 82), וכי המתלונן נחשף לדבריה רק בניידת (שורה 85). רעות הפצירה בשוטרים כי יבדקו אם אכן הדברים אֵרעו, וכי "אני רק מבקשת שאם זה לא נכון אחרי שתבדקו לא להגיד לו כלום על זה שאני אמרתי". עוד יודגש, ולכך משקל רב: הגרעין העיקרי – עצם העובדה שזכרייב הודה באוזני רעות כי ביצע את השוד, לרבות העלאת נושא צבע האופנוע, נכלל כבר בדבריה של רעות לשחר מייד לאחר ההצתה (פסקאות 90 ו-317 להכרעת הדין, עמודים 131-133 לפרוטוקול). כך עשתה באופן ספונטני, בעודה נרעשת מן ההצתה, כשלמשטרה לא היה עדיין קצה חוט לפתרון חקירת השוד וממילא לא הפעילה כל לחץ כלפיה בעניין. מכל מקום, היה זה בטרם התקיימה חקירתה הממושכת בתחנת המשטרה, לרבות השיחה עם סיאגה, אותה שיחה שלא תועדה. טענתו של זכרייב בערעור כי תרשומת בעניין זה נעשתה לאחר מספר ימים, אינה משנה מן האמור.

128. מלבד הודעתה של רעות, ת/37, עומדות נגד זכרייב ראיות נסיבתיות מפלילות המחזקות את תוכן הודעתה ואשר די היה בהן במכלול כדי להקים מסקנה מפלילה סבירה יחידה, אשר לא עלה בידי זכרייב להטיל בה ספק. בעדותו טען המדובב, כי זכרייב התוודה לפניו בעניין השוד (עמודים 122-123). עיון בתמלילים מורה, כי נושא השוד עלה במקטעים, ואין בו עצמו הודאה מפורשת ומלאה של זכרייב בביצוע השוד. חלק מן ההתבטאויות הן לכאורה אינפורמטיביות בלבד, מנותקות מזכרייב עצמו. אך רק לכאורה. עולה מן התמליל תמונה של היכרות קרובה עם האירוע, גודלו של הסניף והיעדר אבטחה (כאמור, הדגיש בית המשפט המחוזי כי אין מדובר בסניף המוכר לזכרייב כלקוח, והמידע חורג מפרטים

שפורסמו בתקשורת), וכן מבט עברייני על ההתרחשות של שוד בנק – עמידה על ההכרח בזריזות בביצוע ובהעלמת ראיות. בחלק מההיבטים עולה קישור לזכריב עצמו – מוזכרים ערכו של האופנוע והיעלמותו, עולה התעניינות בעונש הצפוי, ואגב כך מציין זכריב כי "נגיד" שלא ירה, ובמיוחד קיימת התבטאות אמונציונאלית, נסערת, נוכח מציאתה של החולצה. מכלול זה מהווה ראיה נסיבתית שמסקלה רב, גם אם, מחמת הזהירות, נמנענו מלהסתמך על גרסתו של המדובר בעדותו בדבר הודאה מלאה, גרסה אשר בית המשפט המחוזי מצא קווי דמיון בינה לבין ראיות אחרות.

129. בית המשפט המחוזי עמד בהרחבה על הראיות הנסיבתיות הנוספות – מסלול ההימלטות הלך והתחוויר במקביל לקריסתו של האליבי. ניסיון הנפל של זכריב להישען על דוח ידני, אשר היה כחומר בידי יוצרו, זכריב, נסתר בדוח האוטומטי אשר סימן במובהק שעה מפלילה של תחילת העבודה באותו יום, דקות ספורות לאחר שעת השוד. עיסוקיו הנטענים בעבודה לפני מועד התנעת המשאית, הותירו תמיהה מדוע לא היה זמין במכשיר הטלפון הנייד, לפי מחקר התקשורת. לכך הצטברו גם החולצה שנתפסה, וכן היעלמות האופנוע, בעוד זכריב עצור, דבר שלא איפשר לאשש את שינוי צבעו, אינטרס מובהק של זכריב. לא מצאתי הצדקה להתערב בקביעותי העובדתיות של בית המשפט המחוזי בהתייחס לאלה. עדויותיהם של עובדי הבנק לא תרמו במובהק לזיהוי של זכריב, אולם השתלבו ותאמו את תוכן שיחותיו של זכריב עם המדובר בדבר חיוניותה של מהירות בביצוע שוד, ועם תיאור מעשה השוד בהודעתה של רעות (ת/37).

130. ניסיונותיו של זכריב לספק הסבר מזכה למארג הראיות הנסיבתיות, כמו גם להתוודותו לפני רעות, לא עלה יפה וסופו שהוסיף נדבך להרשעתו. כך לעניין שיחתו המפלילה עם רעות אשר נסובה, רנדומאלית לכאורה, לאחר נתק של שנים, דווקא על אודות שוד בנק, אחד מששה שהתרחשו בחדרה אותה עת (עדות גואטה, פסקה 214 להכרעת הדין), למרות שעברו שבועות ממועד התרחשותו. זכריב היה מודע לתמיהה זו (פסקה 323 להכרעת הדין). תחילה טען כי רעות הראתה לו מידע בעניין באופן ספונטני בחדשות, ובהמשך טען כי היא חיפשה מידע בגוגל על השוד שארע חודשיים קודם לכן. הסבריו אלה נדחו, תוך שבית המשפט נותן אמון בגרסתה של רעות לפיה זכריב הוא שיזם את הצגת הכתבה. כך נותרו התמיהות הראשוניות על כן, ונוספו גם הן לראיות שלחובתו. גם קריסת טענת האליבי שטען זכריב, כמתואר, כרסמה עוד באמינותו, והוסיפה תימוכין להרשעתו.

131. בדין הרשיע אפוא בית המשפט המחוזי את זכריב גם באישום השלישי. לגבי האישום הרביעי טען זכריב על אכיפה בררנית ועל "מעין הגנה מן הצדק" כלשונו, משום ששלושת ה"גרריסטים" שנחקרו כחשודים, לא נעצרו ולא הואשמו. בית המשפט המחוזי דחה טענה זו, ובצדק. נימוקיו – שעליהם אין צורך לחזור – משכנעים.

הערעור על גזר הדין

132. נתתי דעתי על מכלול טענותיו של המערער נגד גזר הדין. רובן ככולן קיבלו מענה הולם בגזר הדין. בית המשפט המחוזי שקל כדבעי את הנסיבות ואת השיקולים לחומרה, בהתאם לתיקון 113 לחוק, ואין צורך להכביר מילים בעניין זה. החל בהצתת משאית באישון ליל, במשולב עם מסכת איומים שנקטה באמצעות אחר, שנועדה לקבל כספים מידי מעסיק לשעבר; המשך בשוד בנק לאור יום, ללא מורא מן החוק, תוך הקפדה על זריזות בביצוע, מניעת זיהוי, תכנון נתיב בריחה המשלב כלי רכב בחסות חזות תמימה של יום עבודה, ואף שטוש הראיות בדרך של צביעת האופנוע; ולבסוף – בשרשרת שיתכן ונקטעה רק עקב המעצר – הצתת רכב באשמורת אחרונה מתחת לבניין מגורים שבו ישנים אנשים תמימים ובהם בנו-שלו, לא לפני התנהלות מפחידה ומאיימת, לרבות באמצעות חברים, כלפי בת-זוגו לשעבר ובעלה. כל אלה מלמדים על אובדן רסן, פגיעה קשה ביחידים ובציבור, וסכנה רבה. רעות, בשברון לב ממשבר בנישואיה, פנתה אל זכריב, מבלי לדעת כי ממש לעת הזו חזר לדרך של אלימות שבגינה הורשע כבר בשנת 2009.

משביקשה לסגת – נפגעה, ועמה המתלונן. לכל אלה נתתי את דעתי, ולשאר שיקולי הענישה שעליהם עמד בית המשפט המחוזי.

133. בעניין אחד חוששני שמא לא לובנו כל צרכן בגזר הדין הנסיבות לקולא ובהן – הטלטלה שעברה משפחתו הקרובה, אמו החד-הורית ואחותו הצעירה, בעקבות מעצרו; העדר קשר לאביו; השפעה קשה של פיגוע שהוביל לשחרורו משירות ועוד. יתכן והעדרו של תסקיר מטעם שירות המבחן, חרף בקשת ההגנה, גרם לכך. הנסיבות האישיות הקשות, אלה שצויינו ועוד אחרות, מצדיקות התחשבות מסויימת. זאת ועוד, בית המשפט המחוזי חיווה דעתו כי הגם שמדובר באישומים דן באירועים נפרדים המחייבים ככאלה קביעת מתחמים נפרדים, יש לגזור עונש כולל. עם זאת, בחשבון כולל העונש קרוב יותר לסכימה של העונשים הנפרדים בהתאם למתחמים שנקבעו. בהתחשב בכל אלה, דומני כי נכון יהיה להפחית 8 חודשי מאסר מ-6 שנות המאסר שנגזרו על זכרייב.

134. אשר על כן אציע לחבכי לדחות את הערעור על הכרעת הדין, ולקבל באופן חלקי בלבד את הערעור על גזר הדין, באופן שתקופת המאסר תעמוד על 5 שנים וארבעה חודשים (בניכוי ימי המעצר). שאר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם.

לתשומת לב שרות בתי הסוהר: זכרייב הביע רצון לשיקום. בהעדר תסקיר, גם קשה להעריך גורמי סיכון וסיכוי בהקשר זה. שירות בתי הסוהר מתבקש להשלים את החסר בעניין זה, ולשלב את המערער בתוכנית שיקומית הולמת.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, כ"ז בכסלו התשע"ו (9.12.2015).

